



Gia Lai

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH GIA LAI
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN CÁC DÂN TỘC GIA LAI

NĂM THỨ 67

Cuối tuần

NGÀY 4 THÁNG 10 NĂM 2014

(11 THÁNG 9 NĂM GIÁP NGỌ)

SỐ 4082 (5832)

Gia Lai điện tử: baogialai.com.vn

► Vấn đề-Dư luận

Hiện tượng chặt bỏ vườn cây

Những năm đầu thập niên 90 thế kỷ trước là hiện tượng chặt bỏ cà phê, 10 năm sau phá vườn điều và mới đây lại nổi lên việc chặt hạ vườn cao su khi giá mủ cao su xuống thấp.

TRANG 2

Phê duyệt
quy hoạch vùng
Tây Nguyên
3 đến năm 2030

Ấm áp
4 phố khuya

Sưu
tâm
cổ
vật
5



Khởi nguồn
6 sáng tạo trẻ

8 Khơ khơ... khơ

Phát triển du lịch Gia Lai



Thời gian gần đây Gia Lai cũng như nhiều tỉnh, thành khác trong khu vực đã mở tuyến du lịch sang các nước Đông Dương và sang cả Thái Lan. Một phần là do nhiều doanh nghiệp trong nước sang Lào và Campuchia khai thác gỗ và khoáng sản, trồng cao su, xây dựng công nghiệp..., nhiều tư nhân cũng sang buôn bán, làm dịch vụ.

TRANG 5



Lan man trước cổng trường

TRANG 9

BÓNG ĐÁ NỮ VIỆT NAM XẾP HẠNG
4 TẠI ASIAD 17

Lượn về Kiều Trinh



TRANG 7

Ném tiền tỷ cho... cỏ mọc

TRANG 11

► **Vấn đề-Dư luận**

Hiện tượng chặt bỏ vườn cây

□ **NGUYỄN ANH**

Cây công nghiệp dài ngày và ngắn ngày là cây trồng chủ lực của Gia Lai cũng như của cả Tây Nguyên trong những năm qua và cả trong giai đoạn tới. Với quỹ đất rộng, phù hợp với các loại cây trồng như: cà phê, cao su, điều, hồ tiêu, bông vải, mì, mía..., các loại cây công nghiệp đã khẳng định thế mạnh của mình trong nền kinh tế của địa phương, kéo theo đó là phát triển ngành công nghiệp chế biến, ổn định đời sống người dân trong vùng nguyên liệu...

Tuy nhiên trong thời gian qua thực tế đã cho thấy sự chạy theo lợi nhuận của người sản xuất cũng ảnh hưởng lớn đến vấn đề quy hoạch và phát triển cây trồng trên toàn vùng. Những năm đầu thập niên 90 thế kỷ trước là hiện tượng chặt bỏ cà phê, 10 năm sau phá vườn điều và mới đây lại nổi lên việc chặt hạ vườn cao su khi giá mủ cao su xuống thấp. Theo thống kê chưa đầy đủ, đến tháng 8-2014, tại Đak Nong có khoảng 360 ha cao su bị chặt bỏ để trồng cà phê, chanh dây, hồ tiêu; tại Gia Lai cũng có khoảng 600 ha cao su bị đốn bỏ, trong đó có 500 ha cao su đang trong giai đoạn thu hoạch. Số phận các loại cây ngắn ngày cũng bấp bênh không kém: thấy giá lên thì đổ xô trồng dưa hấu, trồng mì. Giá xuống, nông sản không tiêu thụ được, nhiều gia đình lâm vào cảnh nợ nần, túng quẫn. Tình hình đó gây không ít khó khăn cho chính quyền địa phương và các ngành liên quan trong vấn đề ổn định đời sống và công tác ổn định quy hoạch.

Nên chăng đã đến lúc chúng ta cần thiết lập một bản đồ phát triển cây trồng trên toàn vùng, trong đó chú ý đến mối tương quan giữa vùng trồng, loại cây; vùng nguyên liệu và nhà máy; diện tích và mật độ dân cư trong hiện tại và tầm nhìn đến vài thập niên sau? Có như vậy mới giải quyết dứt điểm được tâm lý đám đông, chạy theo lợi nhuận của người sản xuất như lâu nay, ảnh hưởng lớn đến tốc độ phát triển kinh tế vùng.

N.A



Ảnh minh họa.



Ảnh: ĐỨC THUY

Quy hoạch và phá vỡ quy hoạch:

Điệp khúc lạc điệu

□ **ANH KHOA**

Năm 2010, UBND tỉnh có Quyết định số 681/QĐ-UBND về việc phê duyệt quy hoạch trồng trọt gắn với công nghiệp chế biến trên địa bàn tỉnh đến năm 2015 và tầm nhìn đến năm 2020. Nhưng hiện nay nông dân chuyển đổi cây trồng một cách ồ ạt làm vỡ cơ cấu quy hoạch của một số loại cây trồng như: mì, cao su, hồ tiêu, cây điều, cây bông vải, khiến hoạt động sản xuất nông nghiệp vốn đang thiếu bền vững lại càng bấp bênh hơn.

Khi quy hoạch trồng trọt bị phá vỡ sẽ nảy sinh hàng loạt quan ngại, trước hết là vấn đề cung-cầu. Một khi cung vượt cầu, điều tất yếu xảy ra là giá giảm xuống, nông sản không có đầu ra, sản xuất trở nên bấp bênh, kém hiệu quả, chất lượng sản phẩm cũng sẽ khó cạnh tranh với nông sản cùng loại của các nước trên thế giới. Thêm một vấn đề đáng quan tâm nữa là canh tác xô bồ, thiếu đầu tư chiều sâu khiến tài nguyên đất bị khai thác kiệt quệ, nhanh suy thoái, bạc màu...

Đến hiện nay, việc quy hoạch vùng nguyên liệu gắn với công nghiệp chế biến theo Quyết định 681 của UBND tỉnh là chi tiết cụ thể nhất cho từng loại cây của tỉnh như: mì, mía, cao su, cà phê, hồ tiêu, cây bông vải, thuốc lá, cây điều, chè và đậu đỗ các loại. Theo quy hoạch, đến năm 2015 tổng diện tích các loại cây nguyên liệu là 330.200 ha, tăng 18,1% so với năm 2010, bao gồm: cây mía 25.000 ha, cây mì 50.000 ha, cây thuốc lá 5.000 ha, cây bông 3.500 ha, cây hồ tiêu 6.000 ha, cây điều 25.000 ha, cây cà phê 76.400 ha, cây cao su 122.500 ha, cây chè 1.200 ha, cây đậu đỗ các loại 12.000 ha. Đến năm 2020, tổng diện tích các loại cây nguyên liệu là 344.582 ha tăng 4,5% so với năm 2015, bao gồm cây mía 25.000 ha, cây mì 50.000 ha, cây thuốc lá 5.000 ha, cây bông 5.000 ha, cây hồ tiêu 6.000 ha, cây điều 27.000 ha, cây cà phê 80.000 ha, cây cao su 130.082 ha, cây chè 1.500 ha, cây đậu đỗ các loại 15.000 ha.

Quy hoạch đã có, song thực tế hiện nay nông dân chạy theo hướng tự phát nên tính rủi ro rất cao. Theo quy luật cung cầu, người dân chạy theo thị trường là đúng vì họ cảm thấy có lợi, nhưng kiểu sản xuất manh mún không theo quy hoạch tiềm ẩn những rủi ro không thể lường trước. Thời gian gần đây, nông dân đổ xô mua đất để trồng hồ tiêu diễn ra

rất phổ biến và trên phạm vi rộng. Không còn đất sản xuất, nhiều hộ dân ở “thủ phủ” hồ tiêu Chư Pưh, Chư Sê tìm đến huyện Mang Yang, Đak Đoa mua đất để trồng hồ tiêu. Ông Huỳnh Thế Khiển, thị trấn Nhơn Hòa, huyện Chư Pưh cho biết: Đất đai ở Mang Yang, Đak Đoa còn khá nhiều, sâu bệnh chưa xuất hiện, tình trạng tiêu chết ở vùng này rất thấp nên chúng tôi sang đây mua đất trồng tiêu. Tình trạng phát triển loại cây trồng mang lại giá trị kinh tế cao này đã phá vỡ quy hoạch cơ cấu cây trồng ở các địa phương cũng như của tỉnh. Thống kê chưa đầy đủ của Sở Nông nghiệp và PTNT tỉnh, hiện toàn tỉnh có khoảng 11.000 ha hồ tiêu, vươn lên dẫn đầu cả khu vực Tây Nguyên về diện tích; trong khi đó quy hoạch đến năm 2020, toàn tỉnh phấn đấu đạt 9.000 ha hồ tiêu kinh doanh.

Theo quy hoạch, toàn tỉnh trồng khoảng 50 ngàn ha mì nhưng thực tế hiện nay đã nhảy lên khoảng 52 ngàn ha. Với việc tăng đột biến diện tích cây mì đã kéo theo nhiều hệ lụy như: đất đai bị bạc màu, khô cằn, khó cải tạo. Diện tích mì tăng nhanh cũng do tập quán canh tác của đồng bào dân tộc thiểu số chỉ quen sản xuất cây bắp, cây mì vì ít tốn công chăm sóc, đầu tư thấp.

Không thể phủ nhận, việc đưa cây mì vào trồng đã tận dụng được nhiều diện tích đất không trồng được các loại cây khác do bạc màu và thiếu nước, giúp

nông dân tăng thu nhập, nhất là người dân miền núi. Thế nhưng tác hại của việc phát triển diện tích trồng mì thì ai cũng nhìn thấy, đó là diện tích cây mì ngày càng lớn thì diện tích cho cây trồng khác bị thu hẹp lại, rừng và đất rừng cũng bị mất đi; nguy cơ sa mạc hóa, mất cân bằng sinh thái sẽ xảy ra trong những năm tới trên những diện tích trồng mì là khó tránh khỏi.

Tình trạng nông dân tự phát tăng diện tích một số loại cây trồng là điều rất đáng lo ngại. Mặc dù đã có khuyến cáo, vận động nhưng tư duy của nông dân khó thay đổi, vì họ làm theo tập quán và chỉ nghĩ đến lợi ích trước mắt. Nhiều chuyên gia cho rằng, điệp khúc “được mùa-mất

giá”, “trồng-chặt” đã lặp lại rất nhiều năm nhưng dường như vẫn chưa có một giải pháp cụ thể nào cải thiện được tình hình. Điều này cũng cho thấy, phát triển nông nghiệp chưa gắn với nhu cầu của thị trường, sản lượng không ổn định, giá cả bấp bênh... gây ra những khó khăn không chỉ cho người dân mà còn cho cả nền kinh tế.

Vấn đề cấp bách hiện nay để tránh tình trạng phá vỡ quy hoạch là mỗi địa phương giám sát, tuyên truyền, vận động người dân giữ nguyên hiện trạng diện tích các loại cây trồng nói trên và đầu tư để tăng năng suất chất lượng sản phẩm. Đồng thời, muốn có quy hoạch đúng, cơ quan quản lý cần xác định lại những nông sản chủ lực xuất khẩu; nghiên cứu, phân tích, dự báo thị trường tiêu thụ cụ thể như sản lượng bao nhiêu là đủ, chất lượng như thế nào, thậm chí giá cả ra sao theo từng giai đoạn. Với diện tích còn lại, phải định hướng cho người dân trồng cây gì cho phù hợp. Đặc biệt, cần thiết lập chuỗi liên kết, cung ứng từ sản xuất- chế biến- thị trường ổn định. Ông Lê Văn Linh- Phó Giám đốc Sở Nông nghiệp và PTNT cho biết: Để giải quyết vấn đề đầu ra cho sản phẩm nông nghiệp, thời gian qua lãnh đạo tỉnh cũng đã mở rộng và tìm thị trường mới bên cạnh các thị trường truyền thống. Đồng thời bằng nhiều nguồn vốn khác nhau, đã đầu tư giúp cho nhân dân phát triển sản xuất theo chiều sâu từ sản xuất, chăm sóc, thu hoạch, bảo quản, ứng dụng khoa học kỹ thuật, bình ổn giá... Có như vậy, quy hoạch cây trồng không phá vỡ, sản xuất nông nghiệp ổn định và phát triển đúng hướng.

A.K

Quy hoạch vùng nguyên liệu cho các nhà máy chế biến từ nguyên liệu mì đến năm 2015 là 50.000 ha, sản lượng 1.022.000 tấn và phát triển diện tích này ổn định đến năm 2020, đáp ứng đủ nguyên liệu cho 4 nhà máy là: Nhà máy Chế biến tinh bột sắn An Khê, công suất 110 tấn/ngày; Nhà máy Chế biến tinh bột sắn Mang Yang công suất 80 tấn/ngày; Nhà máy Chế biến tinh bột sắn Chư Prông 70 tấn/ngày; Nhà máy Chế biến tinh bột sắn Krông Pa, công suất 220 tấn/ngày. Ngoài ra, sản lượng mì còn thừa có thể cung cấp nguyên liệu cho nhà máy sản xuất ethanol nhiên liệu của Công ty cổ phần Thảo Nguyên tại huyện Đak Đoa.

Sẽ không còn chỗ đứng cho cây bông vải?

□ LÊ NAM

Tỉnh đã có quy hoạch các vùng sản xuất các loại cây trồng theo hướng sản xuất hàng hóa, tạo nguồn nguyên liệu ổn định phục vụ cho công nghiệp chế biến, trong đó có cây bông vải được quy hoạch phát triển vùng nguyên liệu cho nhà máy chế biến bông... Song do giá bông vải trong những năm qua giảm mạnh, chi phí đầu tư lớn và công thu hoạch cao nên lợi nhuận mang lại từ cây bông vải thấp, không đủ sức cạnh tranh với các cây trồng khác nên mất dần vị thế trên đất Gia Lai.



Kiểm tra ruộng bông vải.
Ảnh: ĐỨC THỤY

hợp với điều kiện khí hậu và thổ nhưỡng của địa phương, dễ trồng, dễ chăm sóc... Tuy nhiên, trong những năm qua giá bông vải liên tục giảm, trong khi đó giá nhân công, giá vật tư nông nghiệp như phân bón, thuốc bảo vệ thực vật không ngừng tăng lên nên người dân đã chuyển sang cây trồng khác hiệu quả kinh tế hơn. Ông Lê Sĩ Quý-Phó Trưởng phòng Nông nghiệp và PTNT huyện Chư Sê cho biết: Trước đây trên địa bàn huyện cũng trồng hơn 1.000 ha bông vải, nhưng đến thời điểm này chỉ còn 30 ha và trồng duy nhất tại xã Hbông. Nguyên nhân do hiệu quả kinh tế mang lại của cây bông vải không bằng những cây trồng khác và người dân đã chuyển đổi cây trồng, đảm bảo kinh tế gia đình.

Để cây bông vải có thể đứng vững, phát triển theo quy hoạch của tỉnh và cạnh tranh được với các cây trồng khác, trước hết từ phía Công ty Bông cần có chính sách hỗ trợ nông dân trong việc đầu tư, thu mua và giá cả phù hợp, ổn định. Đặc biệt, lợi nhuận mang lại từ việc trồng bông vải phải đảm bảo được cuộc sống của người dân khi đó người dân, mới không “quay lưng” lại với cây bông vải. **L.N**

Theo Quyết định số 681/QĐ-UBND ngày 7-10-2010 của Ủy ban Nhân dân tỉnh Gia Lai về việc phê duyệt quy hoạch trồng trọt gắn với công nghiệp chế biến trên địa bàn tỉnh đến năm 2015 và tầm nhìn đến năm 2020, đến năm 2015, duy trì diện tích cây bông vải là 3.500 ha, sản lượng đạt 7.000 tấn; đến năm 2020, diện tích vùng nguyên liệu bông sẽ phát triển 5.000 ha, năng suất trung bình 2,65 tấn/ha, sản lượng dự kiến đạt 13.500 tấn. Địa bàn phát triển vùng nguyên liệu bông chủ yếu là các huyện: Chư Sê, Chư Prông, Krông Pa, Kông Chro, Đak Pơ, Phú Thiện, Ia Pa. Diện tích và sản lượng bông vải quy hoạch đến năm 2015 và đến năm 2020 đảm bảo cung cấp đủ nguyên liệu cho hoạt động chế biến của Nhà máy Bông Gia Lai công suất 15.000 tấn bông xơ/năm. Cây bông vải đã từng được mệnh danh là cây “xóa đói giảm nghèo” và được đưa vào địa bàn Gia Lai trồng từ đầu năm

2000 tại các huyện như: Kông Chro, Chư Sê, Chư Pưh, Chư Prông, Krông Pa. Thời điểm này được xem là thời “hoàng kim” của cây bông vải, với tổng diện tích hơn 5.000 ha, phục vụ đủ nguyên liệu cho nhà máy chế biến bông tại huyện Chư Sê. Cây bông vải có khả năng chống chịu hạn tốt, phù hợp với các địa phương không có công trình thủy lợi và phù hợp với trình độ canh tác của đồng bào dân tộc thiểu số... Song sau một thời gian tồn tại, đến nay cây bông vải không thể cạnh tranh với các loại cây trồng khác như mì, bắp, đậu các loại... và đang dần bị “xóa sổ”. Theo báo cáo mới nhất, tính đến thời điểm này, diện tích cây bông vải trên địa bàn tỉnh chỉ trồng được 526 ha (Kông Chro 220 ha, Chư Sê 40 ha, Chư Pưh 66 ha, Chư Prông 150 ha, Krông Pa 50 ha), đạt hơn 41% kế hoạch, năng suất 1,7 tấn/ha.

Huyện Kông Chro trước đây được xem là thủ phủ của cây bông

vải, những năm cao điểm như 2005-2006, trên địa bàn huyện trồng hơn 3.000 ha. Tuy nhiên, do lợi nhuận mang lại không cao bằng các loại cây trồng khác nên người dân đưa cây mì, bắp, mía vào trồng thay và hiện nay chỉ còn 220 ha bông vải. Theo tính toán của người dân, mỗi ha bông vải cần đầu tư giống khoảng 750 ngàn đồng, cộng với chi phí phân bón, thuốc trừ sâu khoảng 10 triệu đồng, tổng số tiền đầu tư trồng 1 ha cây bông vải khoảng 11 triệu đồng chưa tính công chăm sóc và thu hái. Trong khi đó với giá bông vải như năm 2013 dao động khoảng 13.000-13.500 đồng/kg. Bình quân mỗi ha bông vải thu hoạch được khoảng 1-1,5 tấn. Sau khi trừ chi phí đầu tư, người trồng bông vải thu lãi không đáng kể. Đây được xem là nguyên nhân chính người dân không mặn mà với cây bông vải và diện tích càng ngày càng giảm. Hiện trên địa bàn huyện Kông Chro kế hoạch trồng khoảng 200 ha bông vải tập trung tại các

xã: Yang Nam, Chơ Long, Yang Trung, Đak Pơ Pho, An Trung và thị trấn.

Cũng như huyện Kông Chro, các địa phương như Chư Sê, Chư Pưh, Chư Prông, Krông Pa sau một thời gian trồng loại cây này đến giờ người dân đã không còn mặn mà với cây bông vải. Theo đánh giá của cơ quan chuyên môn, mặc dù cây bông vải có khả năng kháng sâu và chịu hạn tốt, phù hợp với khả năng canh tác của người dân, nhất là đối với đồng bào dân tộc thiểu số; phù

Ông Võ Văn Hưng-Trưởng phòng Nông nghiệp và PTNT huyện Kông Chro cho biết: Người trồng bông vải thuận lợi là được Công ty Bông đầu tư giống, phân bón, thuốc bảo vệ thực vật và tiêu thụ sản phẩm, sau đó khi thu hoạch phía Công ty Bông sẽ trừ chi phí đã đầu tư cho nông dân, nhưng nếu so thu nhập bình quân trên cùng một diện tích thì cây bông vải không thể ổn định và cao bằng các loại cây trồng khác như mía, mì, bắp, đậu xanh... nên người dân đã chuyển đổi diện tích bông sang trồng cây khác hiệu quả kinh tế hơn.

Phê duyệt quy hoạch vùng Tây Nguyên đến năm 2030

Thủ tướng Chính phủ vừa phê duyệt quy hoạch xây dựng vùng Tây Nguyên đến năm 2030. Theo đó, vùng Tây Nguyên sẽ là đầu mối giao thương của các nước tiểu vùng sông Mê Kông và vùng biển Đông; vùng trọng điểm phát triển cây công nghiệp và là vùng bảo tồn bản sắc văn hóa... Phạm vi nghiên cứu quy hoạch xây dựng vùng Tây Nguyên gồm 5 tỉnh (Kon Tum, Gia Lai, Đak Lak, Đak Nông, Lâm Đồng) với tổng diện tích là 54.641,069 km².

Năm 2030, dự báo quy mô dân số toàn vùng khoảng 7.390.600 người, dân số đô thị khoảng 3.095.600 người, tỷ lệ đô thị hóa khoảng 40,7%. Về định hướng phát triển không gian vùng Tây Nguyên, căn cứ các yếu tố đặc thù về tự nhiên, về cơ sở hạ tầng kỹ thuật, các lĩnh vực phát triển chuyên

ngành và định hướng chiến lược phát triển chính của quốc gia... vùng Tây Nguyên được phân ra thành các tiểu vùng và dải hành lang phát triển kinh tế. Mỗi vùng không gian kinh tế được gắn với sự phát triển của các đô thị động lực trung tâm vùng, đô thị trung tâm các tiểu vùng và đô thị nhỏ có chức năng dịch vụ tổng hợp.

Cụ thể, tiểu vùng Bắc Tây Nguyên sẽ gồm 2 tỉnh Gia Lai và Kon Tum, tập trung phát triển công nghiệp thủy điện; hình thành các khu du lịch sinh thái, các khu du lịch gắn với vườn quốc gia, khu bảo tồn thiên nhiên. Tiểu vùng Trung Tây Nguyên gồm toàn bộ tỉnh Đak Lak, tập trung phát triển công nghiệp chế biến nông-lâm sản, đặc biệt là sản xuất, chế biến, xuất khẩu cà phê. Tiểu vùng Nam Tây Nguyên gồm 2 tỉnh Đak Nông và Lâm Đồng, tập trung phát triển ngành dịch vụ, du lịch nghỉ dưỡng; công nghiệp khai thác, chế biến khoáng sản và nông nghiệp công nghệ cao.

Các dải hành lang phát triển kinh tế-đô thị gồm: dải kinh tế phía Đông bao gồm các huyện nằm phía Đông tỉnh Kon Tum, Gia Lai, Đak Lak là vùng phát triển nông-lâm nghiệp. Dải kinh tế trung tâm (cao nguyên Kon Tum, Pleiku, Đak Lak) là vùng nằm dọc hai bên đường Hồ Chí Minh trọng tâm phát triển các loại cây công nghiệp chủ lực phục vụ xuất khẩu. Dải hành lang kinh tế phía Tây gồm toàn bộ vùng không gian phía Tây huyện Đak Glei, Ngọc Hồi, Sa Thầy (tỉnh Kon Tum), Ia Grai, Đức Cơ, Chư Prông (tỉnh Gia Lai), Ea Súp, Buôn Đôn, Cư Jút (tỉnh Đak Lak) và toàn bộ tỉnh Đak Nông trọng tâm phát triển công nghiệp khai thác chế biến bauxit, luyện nhôm và năng lượng thủy điện. Vùng kinh tế-đô thị Nam Tây Nguyên (tỉnh Lâm Đồng) gồm toàn bộ tỉnh Lâm Đồng là vùng chuyên canh rau, hoa ôn đới công nghệ cao phục vụ xuất khẩu và nội địa...

Theo định hướng phát triển hệ thống đô thị, cửa khẩu, khu và cụm công nghiệp thì đến năm 2030 vùng Tây Nguyên sẽ có 117 đô thị. Đồng thời, vùng Tây Nguyên cũng xây dựng 10 cửa khẩu và 24 khu công nghiệp, 74 cụm công nghiệp. Trong đó, mỗi huyện hình thành từ 1 đến 2 cụm hoặc điểm công nghiệp quy mô 20-50 ha chủ yếu là công nghiệp chế biến nông-lâm sản để phát triển kinh tế địa phương.

Về du lịch, vùng sẽ phát triển du lịch gắn với bảo vệ môi trường, phát huy các giá trị truyền thống bản sắc văn hóa dân tộc; đẩy mạnh liên kết du lịch vùng Tây Nguyên với các tỉnh thuộc khu vực miền Trung và Đông Nam bộ; xây dựng các trung tâm dịch vụ du lịch lớn của vùng tại TP. Buôn Ma Thuột, Pleiku, Đà Lạt gắn với các khu du lịch quốc gia, điểm du lịch quốc gia và đô thị du lịch Đà Lạt; xây dựng các trung tâm dịch vụ du lịch khác tại các thành phố, thị xã và điểm dịch vụ du lịch đơn lẻ được gắn với cảnh quan thiên nhiên và làng văn hóa dân tộc, danh lam thắng cảnh và hồ thủy điện...

TUY PHƯỚC (tổng hợp)

Điểm đến cuối tuần:

Độc đáo quán ăn nhà sàn sân vườn

ĐÌNH YẾN

Nằm cuối đường Bùi Dự, trong khuôn viên Làng Văn hóa Du lịch Plei Ôp (phường Hoa Lư-TP. Pleiku), quán ăn nhà sàn sân vườn Pleiku-xanh hiện lên với tất cả những gì phong phú và độc đáo của phong cách ẩm thực, văn hóa Tây Nguyên. Đến với Pleiku-xanh thực khách sẽ có được cảm giác thỏa mái, thư thái.

Pleiku-xanh đón khách bằng một không gian mát mẻ của gió trời, nước suối, với đôi Cù Hanh huyền thoại với tiếng suối chảy róc rách và có thể thông dong ngồi câu cá ngay dưới chân quán ăn nhà sàn. Trước mặt quán là một cánh đồng lúa trải dài theo con suối nhỏ, xa hơn là một đồi cà phê xanh mướt. Quán được thiết kế bằng gỗ, mái ngói, cây xanh, hoa và cỏ, tạo cảm giác thỏa mái, thú vị. Trả lời cho chúng tôi câu hỏi “vì sao lại có ý tưởng xây dựng không gian quán và ẩm thực theo nét truyền thống Tây Nguyên”, chủ quán Nguyễn Quang Tuấn cười vui: Chúng tôi muốn giới thiệu cho quý khách ở xa đến Pleiku không chỉ đơn giản là thưởng thức các món ăn mà còn có thể quan sát được một nền văn hóa vô cùng đặc sắc của Tây Nguyên. Đó là những món ăn độc đáo của người bản địa Jrai, Bahnar, như: cơm lam, gà xả lửa, rau rừng, cà đắng, lá mì, gỏi lá..., văn hóa truyền thống nhà sàn, công chiêng của người bản địa Tây Nguyên.

Gà xả lửa là món ngon chủ đạo của quán. Những con gà được nướng chín vàng quện hương thơm của lá chanh, chỉ mới nhìn thôi đã thấy ngon miệng. Sở dĩ món này có tên là gà xả lửa là bởi vì cách chế biến rất độc đáo của nó. Gà nguyên con được kẹp vào giữa 2 thanh tre hoặc nửa rồi để cạnh bếp lửa than hồng trong 2 đến 3 giờ đồng hồ cho gà chín hẳn bằng hơi nóng chứ không nướng trực tiếp trên than hồng như các món gà nướng khác. Gà xả lửa được ăn xé trực tiếp chấm với muối lá é-một loại lá rừng có vị chần chát đặc trưng của núi rừng Tây Nguyên làm món gà thêm phần nồng đậm.

Cùng với món gà xả lửa là cơm lam ăn kèm. Cơm lam được chế biến từ nguyên liệu chính là gạo nếp nướng, một loại nếp cặn của đồng bào dân tộc thiểu số Pleiku. Không nướng trực tiếp trên than hoặc lửa mà tại Pleiku-xanh cơm lam được lùi dưới tro của than hồng cho tới khi ống lam chuyển từ màu xanh tươi qua màu vàng ươm cháy xém là được. Cơm lam với mùi thơm đặc trưng của ống nửa quện với nếp nướng thơm nồng ăn với muối mè (vừng) sẽ làm cho thực khách ấn tượng mãi.

Ngoài hai món ăn kể trên, các món khác cà đắng, rau rừng, rượu cần và nhất là món gỏi lá... cũng là những món ăn ngon của núi rừng Tây Nguyên mà bạn nên thử khi có dịp đến quán ăn nhà sàn sân vườn Pleiku-xanh. Và, chỉ đến với Pleiku-xanh một lần, bạn sẽ nhớ mãi.

Đ.Y



Ảnh: Đ.Y



Phố ẩm thực nhộn nhịp khi đêm về. Ảnh: P.L

Cứ khoảng 19 giờ cho tới khuya mỗi tối, dọc theo con đường Nguyễn Thiện Thuật, Hoàng Văn Thụ (đoạn trước Trung tâm Thương mại TP. Pleiku), các hàng quán với đủ loại thức ăn, thức giải khát lại bắt đầu nổi bếp, làm nức mũi thực khách ngang qua.

Ẩm thực Phố núi

Ấm áp phố khuya

PHƯƠNG LINH

Tên một cung đường nhỏ nhưng có đến hàng chục hàng quán chế biến tại chỗ và bày bán đủ món từ lụi, bún thịt nướng, bánh xèo, bánh khọt, bánh canh, bánh mì đến cơm, xôi, cháo, phở... với giá cả khá bình dân. Mỗi hàng quán đều có một vị trí cố định của riêng mình và hầu như chẳng đêm nào vắng mặt. Các gian hàng cứ nối tiếp, liên kề với nhau, đôi khi khiến thực khách bối rối vì ngồi nhầm ghế của hàng bên cạnh bởi khoảng cách và ranh giới dường như không có. Mặc dù các món ăn không có gì đặc biệt, nhưng cùng ngồi sì sụp tô bánh canh hay chờ đợi một gói xôi gà, xiên thịt nướng, chiếc bánh mì thịt nóng hổi giữa lòng Phố núi về đêm khiến thực khách

cảm thấy thú vị hơn. Có lẽ cũng bởi vậy mà nơi đây trở thành một địa điểm ăn uống quen thuộc đối với mỗi người con Phố núi và là điểm đến hấp dẫn đối với du khách phương xa.

Không chỉ hấp dẫn bởi sự đa dạng, phong phú về món ăn mà chợ đêm còn có những hàng quán trở thành một phần kỷ ức của nhiều người. Dường như, những người sành ăn ít ai không biết đến quán cơm tô bà Thu. Quán của bà nhỏ, nằm gọn bên dưới mái hiên một ngôi nhà trên đường Hoàng Văn Thụ. Dưới góc hiên ấy, bà bày biện gọn gàng những nồi thịt, cá, rau,... đã được chế biến sẵn trên một chiếc bàn gỗ nhỏ. Đến quán, thực khách chọn món, sau đó cơm và

thức ăn sẽ được cho chung vào một chiếc tô sành chứ không bày biện ra đĩa như nhiều hàng khác. Cách ăn này phù hợp với những người lao động bình dân, luôn tay luôn chân, ăn vội vã để kịp buổi làm. Thế nhưng, đây chính là điểm hấp dẫn của quán bà Sáu mà người này truyền tai người kia, không chỉ là người lao động mà có cả dân văn phòng, thậm chí giới trẻ tìm đến để được thấy lại cảm giác của những ngày xưa cũ, mỗi buổi chiều về bụng to cơm đầy áp thức ăn ngồi trước cửa, vừa ăn vừa ngắm nhìn đường phố. Vì thế, chợ đêm không chỉ đơn giản là nơi ăn uống, mà đó còn là một nơi ấm áp, lưu lại những kỷ ức đẹp giữa lòng Phố núi.

P.L

Không gian đẹp:

Quán cà phê của ánh sáng và gió

PHƯƠNG VY

Kiến trúc độc đáo cùng vị trí đắc địa nằm đối diện với dòng sông Đak Bla, quán cafe Kon Tum Indochine trở nên vô cùng nổi bật và thu hút. Đây là một địa điểm khó chối từ đối với du khách ngay từ khi đặt chân vào cửa ngõ thành phố Kon Tum.

Quán cafe nằm trong tổ hợp nhà hàng, khách sạn Kon Tum Indochine, là một công trình kiến trúc độc đáo được làm hoàn toàn bằng cây tre. Lấy ý tưởng từ chiếc nơm cá của người nông dân, 15 cụm tre có cấu trúc xòe to và thu nhỏ dần bên dưới làm nhiệm vụ chống đỡ phần mái bằng bên trên. Vì vật liệu chủ yếu là cây tre được kết nối với nhau bằng dây mây và đinh tre, phần mái cũng được lợp bằng tấm nhựa sợi thủy tinh và lợp mái vọt phía dưới để chống nắng nên quán vẫn luôn đủ ánh sáng và gió trời để giữ cho không gian bên trong luôn mát mẻ dù cho bên ngoài nóng bức. Những cây tre mảnh khảnh tạo nên hình dáng mềm mại cho quán nhưng lại rất cứng cáp, chống chịu vững vàng mọi cơn mưa bão. Bao quanh quán là hồ nước nhân tạo trong



Một góc quán cafe Kon Tum Indochine (ảnh internet).

vắt, sẵn sàng làm dịu mọi luồng gió nóng nực nào lùa vào quán. Chính vì thế mà nơi đây được mệnh danh là cà phê của ánh sáng và gió.

Ngồi trong quán, cùng nhâm nhi một ly cà phê, hay ly nước cam mát rượi, nhìn ngắm dòng Đak Bla nhẹ nhàng uốn lượn, phía xa hơn thấp thoáng bóng những ngọn núi che bởi làn mây mờ mới thấy được hết cái thú vị êm đềm mà nơi này đem lại. Cùng một không gian ấy, nhưng nếu ngồi vào buổi sáng lại khiến con người ta thấy sáng khoái, thoải mái, nhưng khi đêm về lại trở nên lung linh, vô cùng lãng mạn, huyền ảo. Anh Hoàng Văn Thanh (26 tuổi, TP. Pleiku) chia sẻ: “Công việc của tôi cũng hay phải đi lên đi về giữa Pleiku-Kon Tum. Lần nào cũng vậy, cứ lên tới trên ấy, tôi nhất định phải đến quán Indochine để uống cà phê, khi thì với bạn bè, khi thì một mình. Không gian thoáng đãng cùng với phong cảnh đẹp khiến tôi rất thích”. Thật vậy, với vẻ đẹp cùng với không gian rộng mở, đây thực sự là một địa điểm thú vị để du khách ghé thăm mỗi khi có dịp đến với thành phố này.

P.V

Phát triển du lịch Gia Lai

□ THANH PHONG

Đề cập đến du lịch ở Gia Lai, nhiều ý kiến thường cho rằng đây là vùng đất đầy tiềm năng để phát triển ngành công nghiệp không khói này. Với cảnh quan thiên nhiên đẹp cùng với nhiều di tích lịch sử, sắc màu văn hóa của các dân tộc bản địa..., Gia Lai hội đủ điều kiện thuận lợi để đưa du lịch thành một ngành kinh tế mũi nhọn trong cơ cấu kinh tế của địa phương.

Trong những năm qua Gia Lai đã đầu tư và đưa vào khai thác một số tuyến, điểm du lịch như: Biển Hồ, Thủy điện Ia Ly, hồ Ayun Hạ, di tích Tây Sơn Thượng đạo... cùng nhiều loại hình du lịch hấp dẫn bao gồm du lịch lễ hành, du lịch sinh thái, về chiến trường xưa, nghiên cứu văn hóa... thu hút du khách đến từ mọi miền. Tuy nhiên công bằng mà nhận xét thì du lịch Gia Lai vẫn còn nhiều bất cập ảnh hưởng không nhỏ đến sự phát triển chung của toàn ngành, chưa ngang bằng với các tỉnh, thành khác trong hệ thống du lịch trên địa bàn miền Trung-Tây Nguyên, trong đó nổi cộm là cơ sở hạ tầng bao gồm mạng lưới khách sạn, nhà nghỉ và cả tư gia, nhà sàn, nhà rông ở các buôn làng, nơi dừng chân của các tour du lịch sinh thái, tìm hiểu văn hóa bản địa. Cũng phải nói thêm là tại những nơi này đòi hỏi

phải bảo đảm độ chuẩn xác trong nền nếp sinh hoạt, giao tiếp cộng đồng và cả phong tục, tập quán của người dân địa phương. Du khách là người nghiên cứu văn hóa sẽ không thể hài lòng nếu đến thăm một làng Bahnar hay Jrai mà lại không được chiêm ngưỡng những họa tiết, hoa văn trên thổ cẩm và trang trí ở nhà rông; thiếu tiếng cồng chiêng và những bước xoang bên ánh lửa. Du lịch về buôn làng là để được ăn cơm lam, uống ngụm nước bầu trong mát, ngủ bênh bông trên mặt sàn đan bằng cật tre nhẵn thín và đón gió đêm lành lạnh thổi qua khe vách nửa trong ấm cúng của bếp lửa...

Một điểm đáng quan tâm là chúng ta chưa đầu tư mạnh loại hình du lịch đa dạng, tổng hợp trong cùng một tour như: kết hợp giữa nghiên cứu văn hóa dân gian và lịch sử, dân tộc; du lịch sinh thái, dã ngoại và mạo hiểm... Với mạng lưới đường giao thông bao gồm các quốc lộ, tỉnh lộ chạy ngang dọc và nhiều dạng địa hình phong phú như đồng ruộng, nương rẫy, vườn rừng, rừng nguyên sinh, cao nguyên, đồi dốc... hầu như địa bàn nào của Gia Lai cũng có thể phát triển du lịch theo hình thức này, đây là hình thức đang được nhiều nước chú ý đầu tư.

Thời gian gần đây Gia Lai

cũng như nhiều tỉnh, thành khác trong khu vực đã mở tuyến du lịch sang các nước Đông Dương và sang cả Thái Lan. Một phần là do nhiều doanh nghiệp trong nước sang Lào và Campuchia khai thác gỗ và khoáng sản, trồng cao su, xây dựng công nghiệp..., nhiều tư nhân cũng sang buôn bán, làm dịch vụ. Bên cạnh đó rất nhiều Việt kiều về thăm quê hương hoặc đưa người thân sang thăm và kể cả người dân các nước cũng có nhu cầu đi tham quan, du lịch. Đặc biệt những năm qua thực hiện chủ trương phát triển kinh tế khu vực Tam giác phát triển Việt Nam-Lào-Campuchia, chính phủ ba nước, các bộ ngành liên quan và chính quyền các tỉnh trong khu vực đã triển khai nhiều hoạt động hợp tác, đầu tư. Với hệ thống giao thông đường bộ, từ thành phố Pleiku có thể qua cửa khẩu Lê Thanh đi các tỉnh Rattanakiri, Stung Treng (Campuchia) xuống thủ đô Phnom Pênh hoặc sang cửa khẩu Veun Kham qua Lào; hoặc từ thành phố Pleiku lên cửa khẩu Bờ Y (Kon Tum) sang các tỉnh Attapeu, Sê Kông, Chăm Pa Săk, lên cả thủ đô Viêng Chăn (Lào) rồi vòng cửa khẩu Lao Bảo về Quảng Trị. Gần đây một vài công ty du lịch còn mở tuyến sang Thái Lan, từ thủ phủ Pak Sé của tỉnh Chăm Pa Săk (Lào) qua Ubon,



Thác Khôn (Lào). Ảnh: T.P

Mukdahan về lại Savanakhet (Lào), hoặc thẳng xuống thủ đô Băng Kok, Thái Lan. Các quốc lộ của Lào và Thái Lan chất lượng cực tốt, xe ô tô có thể chạy với tốc độ trên 100 km/giờ, thời gian đi và về chỉ trong vòng 4-5 ngày, kể cả thời gian thường ngoạn các danh lam, thắng cảnh của nước bạn trên dọc tuyến du lịch.

Để phát triển du lịch trong tỉnh và du lịch xuyên Đông Dương, ngành du lịch Gia Lai cần tích cực quảng bá các sản phẩm du lịch, nâng cao chất lượng dịch vụ

và luôn đổi mới các tour, điểm đến trên toàn tuyến. Đặc biệt tại các điểm du lịch buôn, làng, không chỉ xây dựng cơ sở vật chất tương xứng mà còn phải chú ý đến đội ngũ hướng dẫn viên là người địa phương am hiểu phong tục, tập quán của dân tộc bản địa có thể giới thiệu với du khách trong và ngoài nước. Và điều quan trọng là phải thực hiện cho được vấn đề xã hội hóa du lịch để đưa ngành công nghiệp không khói này phát triển ngang tầm cả nước.

T.P

Người ít cũng cả trăm, người nhiều sở hữu khoảng gần ngàn hiện vật; đối với các hội viên Câu lạc bộ Nghiên cứu Sư tử Cổ vật Gia Lai, việc tìm hiểu, nghiên cứu, sưu tầm, sở hữu cổ vật từ lâu đã trở thành niềm đam mê sống còn trong cuộc sống.

Theo ông Trương Văn Thanh-Chủ tịch Câu lạc bộ Nghiên cứu Sư tử Cổ vật Gia Lai, sở hữu hiện vật mà các hội viên trong câu lạc bộ hiện đang lưu giữ đã lên tới con số hàng ngàn, là những hiện vật có giá trị do chính tay các hội viên sưu tầm được trong nhiều năm qua. Có thể kể đến ở đây như: thổ Khang Hy (dùng để đựng cơm, gốc tích của một nhà quan triều Nguyễn, ở Huế), bình rượu Khang Hy, hồ lô độc long độc phụng thời nhà Thanh, lọ hoa đào thọ, bát Khương Tứ Nha ngồi câu cá, đĩa chữ thọ, hũ gò sành méo; ché tuk kơpao (gốm ghè sành), niên đại khoảng thế kỷ XV, ghè lưỡng long màu nâu, ghè trắng từng lộc, ghè xà tốt men nhiều 4 quai, cặp ché Lái Thiêu trắng, tô tam thái nhà Thanh...

Qua sự giới thiệu của ông Thanh, tôi tìm gặp ông Nguyễn Đức Hòa (địa chỉ 94, Đình Tiên Hoàng, TP. Pleiku)-một trong những hội viên sở hữu nhiều hiện vật có giá trị của Câu lạc bộ Nghiên cứu Sư tử Cổ vật Gia Lai. Ông Hòa cho hay, cả vợ chồng ông đều làm công việc này từ hơn 30 năm nay, hiện vẫn đang tiếp tục tìm kiếm, sưu tầm, cứ nghe có người mách bảo ở đâu có đồ cổ là cất công đến tìm hiểu, hỏi mua. Giới thiệu cùng tôi về những cổ vật quý luôn được ông nâng niu gìn giữ hơn báu vật, ông Hòa cười: Chiếc chum gốm đời Minh, cặp bình Bát Tràng, cặp bình rồng Bát Tràng, cặp bình voi triều Lê, hồ lô triều Lê (thế kỷ XVII-XVIII) này



Những cổ vật luôn được ông Hòa nâng niu, gìn giữ.

Ảnh: T.B

là những cổ vật được tôi sưu tầm từ năm 2008. Cũng thời gian này, vợ chồng tôi lặn lội ra Hải Dương để tìm mua cặp tỷ bà đời Trần, hồi đó mua với giá 1.000 USD; nay nếu bán trao đổi 1 chiếc cũng đã có giá hơn 1.000 USD rồi. Cạnh đó là cặp thập đời Lý, cặp bình voi đời Lê, chum 6 tai đời Lý, ấm cánh sen đời Lý. Cặp bình voi đời Lê có giá trị bởi có hình tượng lá trầu quả cau còn chiếc ấm cánh sen đời Lý thì thường được người mê sưu tầm cổ vật quan tâm bởi nó mang sẵn trong mình biểu tượng quốc hoa...

Cũng có niềm đam mê sưu tầm cổ vật, từ nhiều năm qua, ông Nguyễn Thanh Hồng (địa chỉ 859, Phạm Văn Đồng, TP. Pleiku) đã dành phần lớn thời gian cho việc lặn lội về các buôn làng trong và ngoài tỉnh, cốt sao kiếm tìm ngày một nhiều hơn những hiện vật quý. Ông Hồng vui vẻ cho hay: Hiện vật tôi sưu tầm được đến nay cũng khoảng vài trăm, trong đó có một số cổ vật có giá trị như: tô bách thọ đời Minh, 13 thủy tri và 15 hộp phấn gốm Chu Đậu thời nhà Trần, 5 cây kiếm dân tộc Chăm, các diều đất thời Nguyễn (khoảng thế kỷ XII-

Sưu tầm cổ vật

□ THÁI BÌNH

XIII), các diều đồng thời Nguyễn, bình voi thời Nguyễn, chum nhà Thanh, bộ chiêng 14 món gồm 8 la, 6 chiêng A pá... Tôi cho rằng, nếu mình không cố công tìm kiếm thì những món đồ quý hiếm ấy sẽ mất dần trong tự nhiên. Hiện tôi đang cố gắng bỏ công đi sưu tầm để mai này có thể có được một "bảo tàng cổ vật" riêng của mình".

Trao đổi với P.V, ông Trương Văn Thanh-Chủ tịch Câu lạc bộ Nghiên cứu Sư tử Cổ vật Gia Lai cho biết: "Hiện nay, trên địa bàn tỉnh có khá nhiều người yêu thích, đam mê sưu tầm cổ vật, tuy nhiên mới chỉ có một số ít anh chị em sinh hoạt trong Câu lạc bộ Nghiên cứu Sư tử Cổ vật Gia Lai. Sau hơn 4 năm thành lập, dù còn nhiều hạn chế nhưng Câu lạc bộ cũng đã thực sự trở thành mái nhà chung để các hội viên giao lưu, chia sẻ kinh nghiệm sưu tầm, giữ gìn, bảo lưu cổ vật. Ban Chủ nhiệm Câu lạc bộ cũng đang cố gắng tổ chức những hoạt động thích hợp để gắn kết các hội viên, từ đó mà nhân lên những hiểu biết về nét văn hóa truyền thống riêng có của cộng đồng các dân tộc Việt Nam...".

T.B

Giá cả thị trường

Một số tour du lịch gợi ý sau đây (do Công ty cổ phần Dịch vụ Lễ hành Gia Lai tổ chức) giúp bạn khám phá vùng đất Tây Nguyên thú vị:

- Tour du lịch Tây Nguyên (1 ngày, giá tham khảo 139.000 đồng/người-áp dụng cho đoàn 20 khách trở lên): Pleiku đi tham quan Đê Ktu, Công viên Đồng Xanh, chùa Minh Thành và dừng chân tại Biển Hồ thơ mộng.

- Con đường xanh Tây Nguyên (5 ngày, 4 đêm; giá tham khảo 439.000 đồng/người-áp dụng cho đoàn trên 30 khách): Pleiku-Kon Tum-Buôn Ma Thuột.

- Khám phá Tây Nguyên (3 ngày, 2 đêm; giá tham khảo 1.298.000 đồng/người-áp dụng cho đoàn từ 26 đến 29 khách): Pleiku-Măng Đen (Đà Lạt 2).

- Tây Nguyên huyền thoại (2 ngày, 1 đêm; giá tham khảo 449.000 đồng/người-áp dụng cho đoàn từ 10 khách ghép trở lên): Pleiku-Kon Tum.

NHƯ Ý

Ban
tổ
chức
trao
giải
cho
các
tác
giả
đạt
giải.
Ảnh:
P.L



Khơi nguồn sáng tạo trẻ

□ PHAN LÀI

Với mục đích khơi dậy tiềm năng và phát huy tư duy sáng tạo của thanh-thiếu niên, nhi đồng trên địa bàn tỉnh, đồng thời giúp các em trau dồi kiến thức, rèn luyện kỹ năng sáng tạo, xây dựng ước mơ trở thành nhà sáng chế trong tương lai, những năm gần đây, Ban tổ chức Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật tỉnh đã liên tục tổ chức các cuộc thi Sáng tạo thanh-thiếu niên, nhi đồng. Qua mỗi cuộc thi, số lượng cũng như chất lượng của các mô hình, sản phẩm dự thi đã được nâng lên, sức lan tỏa của cuộc thi ngày càng rộng khắp.

Là một cuộc thi dành cho lứa tuổi từ 6 đến 19 tuổi, cuộc thi Sáng tạo thanh-thiếu niên, nhi đồng năm nay đã nhận được sự quan tâm, ủng hộ của các cấp, các ngành, các bậc phụ huynh và đặc biệt là sự hưởng ứng nhiệt tình của các em học sinh đến từ nhiều trường học trên địa bàn tỉnh. Có 17 mô hình, sản phẩm tham gia dự thi, trong đó có 8 mô hình, sản phẩm thuộc lĩnh vực bảo vệ môi trường và phát triển kinh tế-xã hội; 6 mô hình, sản phẩm thuộc lĩnh vực dụng cụ sinh hoạt và đồ chơi trẻ em; 2 mô hình, sản phẩm thuộc lĩnh vực sản phẩm thân thiện với môi trường và 1 mô hình, sản phẩm đồ dùng dành cho học tập (riêng lĩnh vực phần mềm tin học không có sản phẩm dự thi).

Mô hình, sản phẩm đoạt giải nhì (không có giải nhất-

N.V) của cuộc thi năm nay là sản phẩm “Làm thùng đựng đồ và một số vật dụng khác từ rơm rạ” của em Nguyễn Công Vương (học sinh lớp 11C6, Trường THPT Chuyên Hùng Vương, TP. Pleiku) và sản phẩm “Đồ chơi trẻ em” của em Nguyễn Trần An Hạ (lớp 5A2, Trường Tiểu học Lê Quý Đôn, huyện Đak Pơ). Cũng với sản phẩm “Làm thùng đựng đồ và một số vật dụng từ rơm rạ” này, em Nguyễn Công Vương đã đạt giải khuyến khích trong cuộc thi Sáng tạo thanh-thiếu niên, nhi đồng toàn quốc lần thứ 10-2014. Em Nguyễn Công Vương chia sẻ: Cây lúa sau khi thu hoạch được người dân tận dụng làm thức ăn cho gia súc, một số được dùng làm phân bón, một số lượng lớn rơm, rạ còn lại bị đốt đi gây ô nhiễm môi trường, ảnh hưởng đến giao thông. Tái sử dụng phế phẩm rơm, rạ giúp chúng ta cải thiện được môi trường sống và nâng cao hiệu quả kinh tế cho người nông dân. Xuất phát từ ý tưởng đó, cùng với sự giúp đỡ của thầy-cô giáo ở trường, em đã nghiên cứu và tạo ra được các sản phẩm từ rơm rạ như: bình hoa, nhà rồng để làm quà lưu niệm; làm thùng đựng máy móc, dụng cụ nghề mộc thay cho thùng carton... Mỗi sản phẩm có giá từ 25.000 đồng đến 35.000 đồng, thu lợi nhuận từ 5.000 đồng đến 10.000 đồng/sản phẩm. Em rất vui vì đã làm ra được những sản phẩm có ích”.

Tuy chỉ đoạt giải khuyến khích nhưng sản phẩm “Làm than tổ ong từ bã cà phê” của nhóm tác giả Trần Đỗ Khắc Khang, Trần Ngọc Khải, Trần Quyền Tiên và sản phẩm “Tận dụng nguồn nguyên liệu sinh học thiết kế bộ sản phẩm trong sinh hoạt hàng ngày” của nhóm tác giả Nguyễn Ái Trang, Đoàn Việt Đức, Lê Đoàn Thùy Dung (cả 2 nhóm tác giả đều đến từ Trường THPT Chuyên Hùng Vương, TP. Pleiku) cũng được Ban tổ chức đánh giá cao vì có thể áp dụng với thực tế của địa phương.

Nhận xét về cuộc thi năm nay, PGS.TS Nguyễn Danh-Chủ tịch Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật tỉnh, Trưởng ban tổ chức cuộc thi cho biết: “Các mô hình, sản phẩm dự thi năm nay nhiều hơn năm trước, các sản phẩm đều được các em đầu tư công phu, bám sát và xuất phát từ thực tế cuộc sống; điều đó chứng tỏ khả năng quan sát và trí tưởng tượng của các em rất tốt nhưng cuộc thi vẫn còn một số hạn chế như chưa có nhiều sản phẩm nổi bật, thiếu các sản phẩm của các em học sinh ở địa bàn vùng sâu, vùng xa. Tuy nhiên, kết quả lớn nhất mà cuộc thi đã làm được là đã khơi dậy được niềm đam mê sáng tạo của các em và cuộc thi chính là động lực, là đòn bẩy cho mỗi ý tưởng sáng tạo của thanh-thiếu niên, nhi đồng ngày càng tiến xa hơn.

P.L

Nhắc đến chuyên gia trong lĩnh vực Radar Tomography tại Viện CESBIO-Viện nghiên cứu hàng đầu của Pháp về thám sát trái đất-thì nhiều nhà khoa học trong và ngoài nước đều không thể không nhắc đến Hồ Tổng Minh Định-một người con của Gia Lai, một chuyên gia trẻ tuổi đời và cả tuổi nghề nhưng đã có những thành công nhất định trong lĩnh vực này.

Tôi-người Gia Lai

Tiến sĩ HỒ TỔNG MINH ĐỊNH: Nu cười Gia Lai ở Ceshbio

□ MINH THI



Tiến sĩ
Hồ Tổng
Minh
Định
(thứ hai
từ trái
sang)
cùng các
cộng sự
ở Viện
CESBIO.
Ảnh do
nhân vật
cung cấp.

Đặc biệt, tháng 8-2014, thuật toán đa lớp Radar Tomography cho vệ tinh P-band BIOMASS do anh và các đồng nghiệp nghiên cứu đã được vinh danh là một trong 2 đóng góp tiêu biểu cho ngành khoa học trái đất năm 2013 của Cơ quan Không gian Pháp-CNES.

CHUYÊN GIA VIỄN THÁM RADAR

Câu chuyện của chúng tôi ban đầu gặp một số khó khăn khi những thuật ngữ khoa học xuất hiện dày đặc, song TS. Hồ Tổng Minh Định đã nhanh chóng giải thích bằng những cách diễn đạt dễ hiểu nhất. Theo anh, kỹ thuật Radar Tomography thật ra rất quen thuộc với chúng ta. Ví dụ, để kiểm tra những người bị tổn thương nội bộ từ các chấn thương, người ta có thể dùng máy chụp cắt lớp vi tính (chụp CT-Computerized Tomography) với nguyên lý kết hợp một loạt các tia tín hiệu từ 360° để tạo ra hình ảnh 3D bên trong cơ thể. Nguyên lý của Radar Tomography cũng tương tự, sẽ cho hình ảnh 3D của đối tượng, nhưng chỉ cần kết hợp một vài tia tín hiệu từ một góc rất nhỏ mà thôi. Kỹ thuật này còn được ứng dụng rộng rãi trong rất nhiều lĩnh vực: địa chất, đô thị, môi trường...

Chia sẻ với Báo Gia Lai, chuyên gia trẻ tuổi sinh năm 1980 này cho biết: Năm 1998, anh trúng tuyển vào Trường Đại học Bách Khoa TP. Hồ Chí Minh. Cuối khóa, anh chọn làm luận văn về vấn đề xây dựng chương trình mô hình hóa độ cao số. Luận văn được TS. Lê Trung Chơn nhận xét: “Tác giả có năng lực thiết kế chương trình và lập trình đặc biệt”. Kết quả, anh tốt nghiệp đại học với tấm bằng loại giỏi ngành Địa Tin học. Hai năm sau, anh hoàn thành xuất sắc luận văn cao học về các thuật toán giải mở pha trong kỹ thuật Viễn thám Radar giao thoa. Với thành tích nghiên cứu này, tháng 6-2006, anh chính thức trở thành giảng viên bộ môn Địa Tin học tại Đại học Bách khoa TP. Hồ Chí Minh.

Quan tâm nhiều đến đầu ra của chuyên ngành Viễn thám Radar, Hồ Tổng Minh Định dần dần nhận ra rằng đây là lĩnh vực ứng dụng rất quan trọng mà ở Việt Nam đang rất thiếu. Vì vậy, anh đã dành nhiều thời gian cộng tác với các viện khoa học để góp phần vào việc phát triển ngành này ở Việt Nam. Một ví dụ cụ thể là giám sát biến dạng lún đất ở TP. Hồ Chí Minh, Hà Nội và các thành phố khác bằng kỹ thuật Viễn thám Radar giao thoa.

“MONG MUỐN GÓP PHẦN VÀO THÀNH TÍCH KHOA HỌC CỦA ĐẤT NƯỚC”

Ít người biết rằng, TS. Hồ Tổng Minh Định từng có một tuổi thơ “hồn nhiên, ham chơi, không để ý đến thành tích”. Anh kể lại: “Tôi vẫn nhớ hoài một buổi trưa êm ả, năm học lớp 8, chiều đó tôi phải đi thi chọn học sinh giỏi

Toán cấp tỉnh. Chẳng hiểu sao hai mắt tôi cứ dính chặt vào nhau, tôi dẫn mẹ kêu con thức dậy sau 10 phút nữa để con đi thi nhé. Kết quả là tôi ngủ thẳng một giấc đến 15 giờ! Thắc mắc hỏi mẹ thì mẹ bảo lay con mấy lần nhưng thấy con ngủ ngon quá nên để yên luôn”. Nhắc lại chuyện này, Hồ Tổng Minh Định không khỏi nở một nụ cười thật dí dỏm. Có lẽ, sự không-áp-lực vì bệnh thành tích đã mang đến cho anh những thành tích đáng nể như ngày hôm nay.

Từ đất Pháp, tiến sĩ trẻ chia sẻ về con đường nghiên cứu khoa học: “Tháng 7-2009, tôi nhận được cùng một lúc tin vui chúc mừng học bổng tiến sĩ toàn phần từ hai trường: Đại học Bách khoa Delft-Hà Lan và Đại học Bách khoa Milan-Ý. Tôi đã chọn Bách khoa Milan vì ở đó có GS. Fabio Rocca, người tiên phong khai sáng ngành kỹ thuật Radar giao thoa”. Cuối năm 2011, Hồ Tổng Minh Định được nhà khoa học Lê Toàn Thủy-một nhà khoa học Việt kiều nổi tiếng vì những đóng góp cho Việt Nam-mời sang Toulouse (Pháp) đón Tết. Bà Lê Toàn Thủy đang công tác tại Viện CESBIO, là người đang nghiên cứu làm vệ tinh P-band BIOMASS để đo sinh khối trái đất và là chủ tịch khoa học của đề án này. Trong khi đó, GS. Fabio Rocca cũng là thành viên của đề án và là người đưa ra ý tưởng vệ tinh P-band BIOMASS cần có khả năng chụp Radar Tomography. Đơn giản vì đây là kỹ thuật nâng cao của Radar giao thoa và chưa có vệ tinh nào trước đây thực hiện. Đây chính là cơ duyên đưa anh đến với lựa chọn nghiên cứu sâu về thuật toán Radar Tomography.

Tháng 2-2013, Hồ Tổng Minh Định bảo vệ thành công luận án tiến sĩ, trong đó đề xuất và đánh giá kỹ thuật Radar Tomography cho đề án vệ tinh P-band BIOMASS. Tháng 5-2013, vệ tinh P-band BIOMASS được ESA chọn để thực hiện sứ mệnh thám sát sinh khối trái đất và sẽ được phóng vào quỹ đạo năm 2020. Với thành tích khoa học đó, anh được mời làm nghiên cứu sau tiến sĩ cùng với nhà khoa học Lê Toàn Thủy tại Viện CESBIO và dần trở thành một chuyên gia về Radar Tomography.

Trò chuyện cùng P.V Báo Gia Lai, TS. Hồ Tổng Minh Định chân tình chia sẻ: “Tôi không chỉ là một người con của Gia Lai mà là một người con của đất nước Việt Nam, vì vậy hiện tại tôi vẫn thường xuyên cộng tác với các viện khoa học ở Việt Nam để nghiên cứu, đồng thời mong muốn mang những thành công của mình đóng góp vào thành tích nghiên cứu khoa học của đất nước”. Một trong những đề án quan trọng anh đang thực hiện là lập bản đồ đô thị 3D bằng kỹ thuật Radar Tomography tại Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh...

M.T



Quà biển



Ảnh: NGUYỄN HÒA

BÓNG ĐÁ NỮ VIỆT NAM XẾP HẠNG 4 TẠI ASIAD 17

Luận về Kiều Trinh

□ MINH VỸ

Người ta sẽ còn nói nhiều về kỳ tích, đội tuyển bóng đá nữ Việt Nam lần đầu tiên đặt chân vào top 4 “bà chị” mạnh nhất tại đấu trường Asiad. Tuy nhiên trong vai trò cá nhân, có lẽ cái tên Kiều Trinh được nhắc tới nhiều nhất, chứ chưa hẳn là “thuyền trưởng” Mai Đức Chung.

1. Việc đội tuyển bóng đá nữ Việt Nam thất bại trước chủ nhà Hàn Quốc trong trận tranh huy chương đồng tại Asiad 17, là kết quả đã được dự báo từ trước. Chỉ có điều trong cả 3 bàn thua ở trận này, đều có phần lỗi của thủ môn Kiều Trinh.

Nếu trong hiệp 1, Kiều Trinh chơi hay bao nhiêu thì bước sang hiệp 2, cô thủ môn quê Đồng Tháp này đã không còn là chính mình. Phút 55, từ pha lên bóng ở trung lộ, Kwon Hahnul thoát xuống tung cú dứt điểm từ cự ly hơn 22 mét đưa bóng về góc xa mở tỷ số cho chủ nhà. Trong tình huống này, nếu thi đấu tập trung cao độ, thủ thành Kiều Trinh hoàn toàn có thể hóa giải pha ghi bàn của đội bạn.

Chưa hết, trong vòng 10 phút (từ phút 57 đến 67), thủ môn này bắt bóng chẳng khác gì bắt cá dưới nước, để bóng đội trở lại,

vô tình tạo điều kiện cho Jung Seol-bin và Park Hee-Young lao vào đá bồi, ấn định chiến thắng chung cuộc 3-0 cho Hàn Quốc. 2. Cùng thua trận với tỷ số 0- 3, nhưng nếu gọi Kiều Trinh là “cô thủ môn tội nghiệp” trong trận tranh hạng ba gặp chủ nhà Hàn Quốc thì trận bán kết trước đó vài ngày gặp các nhà đương kim vô địch thế giới Nhật Bản, cô được báo chí trong và ngoài nước không tiếc lời ca ngợi. Nào là “Người nhện” Kiều Trinh, “Thủ môn quả cảm”, “Điểm 10 cho Kiều Trinh”, “Kiều Trinh gây sốc”...

Thua trận nhưng vẫn được khen và những lời khen trên dành cho Kiều Trinh là không thừa. Bởi nếu không có tài năng của cô, thì rất có thể trong trận đấu gặp Nhật Bản, lưới của đội tuyển Việt Nam sẽ rung lên không dưới 6 lần. Và ai cũng cầu mong, bên cạnh Kiều Trinh “thứ thiệt” như trong trận đấu gặp Nhật Bản, đội tuyển Việt Nam cần có thêm 10 “phiên bản” Kiều Trinh nữa, lúc đó chúng ta sẽ có hy vọng giành chiến thắng trước chủ nhà Hàn Quốc ở trận tranh hạng ba. Tiếc rằng điều đó đã không đến.

3. Không chỉ tại Asiad 17, ở đấu trường khu vực

Đông Nam Á, Kiều Trinh cùng các đồng đội đã từng đưa người hâm mộ bóng đá nữ nước ta đi từ thái cực này đến thái cực khác.

Với Thái Lan, ấn tượng về Kiều Trinh có lẽ là những pha cản phá luân lưu, trong trận Việt Nam thắng Thái Lan ở chung kết SEA Games 2009 trên đất Lào. Riêng với Myanmar, cũng trong loạt sút luân lưu của Giải Vô địch Đông Nam Á 2012, chính Kiều Trinh tiếp tục là người cản phá thành công 2 quả sút từ phía đội bạn để góp phần quan trọng mang ngôi vô địch bóng đá nữ khu vực về cho nước nhà.

Còn tại chung kết SEA Games 27 trên đất Myanmar cuối năm 2013, chính vì pha bắt bóng thiếu quyết đoán, thiếu dứt khoát của cô gái này khiến bóng chui thẳng vào lưới nhà. Kết quả, đội tuyển nữ Việt Nam để mất ngôi hậu vào tay Thái Lan, để thua với tỷ số 1-2.

Thế mới biết, ranh giới giữa “công”-“tội”, “thành”-“bại” trong thể thao quá mỏng manh. Dẫu sao kỳ tích mà các cô gái của chúng ta đạt được trên đất Hàn Quốc lần này, rất đáng trân trọng.

M.V



Thủ môn Kiều Trinh (áo xanh).

Ảnh: QUANG THẮNG

□ VŨ THU HUỆ

Vũ khúc

Thì nắng

vẫn là nắng đầy

vẫn là nắng da diết vất kiệt cùng

sắc chiều thắm sâu rừng rưng mẫn tiếp

khắc khoải dă quỳ. Thấp một hừng đông

Thì mưa

vẫn là mưa đầy

vẫn là mưa thiết tha mở lòng

cháy những vòng xoáy bất ngờ kiều hãnh

mang mang thượng nguồn. Thấp một

nhành trăng

Thì em

vẫn là em đầy

vẫn là em dờ tung mưa nắng phì nhiêu

trả cho bazan chiếc lúm đồng tiền sóng sánh

hương cà phê tháng chín

thành thành vòng xoang. Thấp những ước

mơ

Người đến hỏi tiếng cười em vọng lại

người có về phố núi-cùng em!

V.T.H

□ BÙI TẤN XƯƠNG

Lên núi Hàm Rồng

Ta đi lên núi Hàm Rồng

Dã quỳ vàng nắng hồn thông xanh trời

Mênh mông gió thổi mù khơi

Bâng khuâng chùng xuống mây trời giã trúa

Mùa này Pleiku không mưa

Lấy gì tay với cho vừa nhớ nhưng

Phố núi đôi dốc chập chùng

Hoàng hôn sương vắng mùa đông đầu còn

Má hồng mắt ướt môi son

Vọng trong câu hát cho mòn bước đi

Ước gì

Ta cứ ước gì

Phố gần trời thấp

như

thù ngày xưa...

B.T.X

Kho' kho' kho'...

□ VĂN CÔNG HÙNG



Minh họa: VĂN PHỄ

Khoảng trưa trưa ngày 21-6 năm ngoái, tôi vừa phóng xe ra khỏi cơ quan thì thấy một cái xe ôm chở một người gần như nằm ngang trên yên xe, một cây gậy kẹp nách, hai tay cứng quèo bẻ một lẵng hoa nhỏ phóng vào sân. Quay lại giúp anh xe ôm bẻ cái hình hài người cứng quèo ấy xuống, chưa kịp hỏi han gì thì cái thân hình bé tẹo nhẹ bẫng đang còn xiêu xiêu trên gậy ấy oang oang như... ở nhà: Chào các bác, em là Cán, ở huyện Chư Prông, hôm qua xem ti vi biết hôm nay là ngày nhà báo nên em có lẵng hoa ra tặng các bác, khờ khờ khờ...

Phan Quốc Cán, vâng, cái hình người cứng quèo trên xe ôm ra tặng hoa chúng tôi ấy tên là Phan Quốc Cán, anh không phải sống từ nhỏ ở Chư Prông, mà quê anh ở Nghệ An, vào Chư Prông kiếm sống. Chư Prông là mảnh đất mà dân các nơi, nhất là ở phía Bắc, tụ về lập nghiệp. Thì ra hành trình của Cán hôm ra cơ quan tôi tặng hoa như sau: Con trai đón xe buýt chạy qua trước cửa nhà, con và phụ xe bế Cán lên xe, đặt vào ghế nửa nằm nửa ngồi như thế, đến bến xe buýt, phụ xe kêu một anh xe ôm và cùng anh này bế Cán xuống đặt lên xe máy, anh xe ôm còn chở Cán đến tiệm bán hoa để Cán mua hoa nữa, rồi chở đến cơ quan tôi.

Cán không liên quan gì đến chiến tranh, chưa từng đi lính. Đơn giản chỉ là một cơn sốt rét ác tính đã khiến anh này bị cứng đờ người, toàn bộ hệ thống khớp từ cổ đến xương sống, chân tay...

bị dính vào nhau, không cúi không ngồi không co không duỗi được. Kể mà như cái xe cái khóa thì tra vào tí dầu có khi lại nhúc nhích được. Đàng này vừa nhà nghèo, vừa ở xa trung tâm, nên chịu. Chân liệt. Tay chỉ giơ lên đến ngang mặt sau khi đã chữa và tự luyện tập với một ý chí kinh người. Cán kể: Bây giờ em đã đỡ đến sáu, bảy phần, là chống gậy đi lại được, cuộc đất được, cho heo gà ăn được, đi đám cưới... hát được nữa...

Hôm qua Cán lại ra cơ quan tôi, do một người em vợ chở bằng xe máy. Vẫn cái dáng nằm ngang trên xe như thế. Tôi chưa biết mặt vợ Cán, nhưng nhìn người em vợ to cao đẹp trai, đoán vợ Cán cũng thuộc loại nhan sắc. Thế mà anh chàng tán đổ và là tán sau khi bị liệt bị cứng đờ người thế. Tài, tài đến thế là cùng. Quà của Cán mang ra cho chúng tôi là một can hai lít... rượu do tự tay anh nấu mà anh gọi là nước mắt quê hương. Cán cười khờ khờ nói với tôi: Giờ mà lỡ phải đánh nhau, em chỉ đứng một chỗ bắn thôi, không tiến không lùi được và cũng... không giơ tay hàng được. Lại cái là anh chàng này luôn có giọng nói rất to và tiếng cười khờ khờ nổ giòn như bóng bay nổ cả chùm...

Tàn tật thế nhưng lao động cực giỏi. Thứ nhất là vẫn lấy vợ và đẻ con, hai đứa, một trai một gái. Trai học xong cao đẳng kỹ thuật đã đi làm cho một công ty của Hoàng Anh Gia Lai, nghe nói lương cũng đủ sống. Gái đang học đại học ở Đà Nẵng. Tôi ngồi ngắm Cán và bảo nguyên chuyện

ông làm ra hai đứa con trong tình trạng cơ thể như thế là giỏi rồi. Bao nhiêu gã đàn ông cường tráng nhưng té ra lại... yếu xìu. Còn Cán, đứng không xong ngồi không nổi thế kia, đến tự lật người cũng khó, thế mà vẫn “mần” ra hai đứa con hoành tráng thế. Tôi có hỏi vừa tò mò vừa đùa mà lại cũng rất khát khao được biết sự thật: thế làm sao mà... ra con được, gã cười rất tự tin khờ khờ khờ.

Giỏi thứ hai là vẫn làm rẫy cuộc đất và làm mọi việc rất chuẩn. Đứng một chỗ và cuốc, xong lại chống nạng di chuyển, lại cuốc, cứ như con giun dũi đất thế mà làm nên cơ nghiệp. Tất nhiên cái cuộc cũng là loại thừa riêng cho Cán thôi, chắc nó cũng như cái cuộc mỗ gà của người xưa, nhưng cứ cần mẫn dụi dọ thế, ngày này sang tháng khác, mà ra hôm nay. Ngoài ra còn nấu rượu nuôi heo. Cán bảo làm theo kiểu du kích mới giàu khi tôi hỏi có trang trại chăn nuôi hay trồng cà phê, tiêu gì không. Bảo trang trại là chết bác ạ. Vốn không có, công không có, rồi bán ở đâu, người lành còn chả ăn ai. Em cứ là tức tặc. Lúc nào trong chuồng cũng có chục heo, nấu rượu để nuôi, rau thì trong vườn, cả người cả heo ăn. Xuất lứa này em thả ngay lứa khác, tiền dư vừa để nuôi con, để chi tiêu, vừa bỏ ống. Ngoài ra còn hàng trăm con gà nuôi thả trong vườn. Giờ mỗi tháng gửi cho con gái ba triệu đồng, hai vợ chồng ăn uống chừng ấy nữa, thì mỗi tháng cũng phải kiếm ra gần chục triệu đồng. Hồi cả hai đứa còn đi học thì vất vả hơn,

nhưng em cứ cười thôi. Minh khốc cũng có ai lo thay mình đâu. Tôi hỏi giờ có khó khăn lắm không, Cán cười khờ khờ, bảo em đang là một trong tám hộ nghèo của huyện anh ạ, nhưng vừa rồi được đi Hà Nội dự hội nghị người tàn tật làm ăn giỏi. Người như em được thế còn đòi gì nữa?...

Cán còn nhiều cái giỏi nữa, ngồi nói chuyện với hấn mà tôi vừa xót xa vừa buồn cười. Là bởi những gì mình định thấy cần phải chia sẻ thì hấn đã cười khờ khờ rồi, đã coi như không bằng cái đỉnh gì rồi. Nhưng có một chuyện, không thể không kể ra đây, cái này Cán không giỏi, nhưng tôi không dám phê bình, ấy là Cán lại... làm thơ. Cách đây hơn chục năm, có cuộc thi thơ người tàn tật, tôi được mời làm chủ khảo cuộc thi ấy, và Cán được cái giải, hình như là nhất, thế là từ đấy hấn... hăng hái làm thơ, mặc nhiên coi tôi như... đồng nghiệp. Tự nhiên tôi lại cảm thấy... có lỗi với vợ con hấn quá, có khi tại được giải mà hấn cứ cố làm thơ. Nhưng tôi cũng rất sòng phẳng nói với Cán: thôi chú cứ mần thơ nếu chú sướng, nhưng mần xong đọc cho vợ nghe, ngoài ra, ghét đứa nào chú đọc cho nó nghe luôn, chứ thơ chú Tập chí anh không in được, nhưng mình vẫn sẽ cứ là anh em nhé, vẫn chơi với nhau nhé. Hấn lại cười khờ khờ khờ. Nên lần này Cán ra thăm tôi là cũng vì... thơ, nhưng lại không gửi thơ cho Tập chí mà biểu một can rượu của nhà nấu lấy. Tôi hỏi giờ có đau nữa không, có thuốc thang gì không, Cán bảo:

Hiện ngồi với anh em đang rất đau. Em không uống thuốc nữa vì biết bệnh rồi, uống cũng chả ăn thua mà lại hại thận, tốn kém. Giờ em tự vật lý trị liệu và lao động để duy trì sức khỏe. Có khi nửa đêm em vẫn còn cuốc đất ngoài vườn đấy. Lúc nào đau quá thì em... làm thơ...

Nhìn cái cách cậu em vợ Cán, tầm bốn mươi tuổi, phương phi khỏe mạnh nhưng ngồi rất yên lặng lễ phép nghe Cán nói chuyện với chúng tôi, đủ thấy gia đình tôn trọng Cán đến mức nào. Người như thế, làm được đủ mọi việc như thế, lại còn hùng dũng tiến vào một cơ quan văn nghệ hàng tỉnh như về nhà mình, tặng hoa, biếu rượu, hiên ngang... nửa nằm nửa ngồi, cười khờ khờ khờ như khi uống rượu ở nhà mình thì em vợ chứ có vợ Cán ở đấy, chắc chị chàng cũng vinh dự tự hào và phục chồng mình sát đất.

Có những trường hợp, sống được đã khó, thế mà lại còn làm thơ. Té ra thơ, nhiều lúc nói đùa tếu táo với nhau thế này thế kia, nhưng nó đã là chỗ dựa cho rất nhiều người. Chả thế mà thi sĩ Phùng Quán đã từng “*Có những phút ngả lòng/tôi vịn câu thơ đứng dậy*”. Và giờ là Cán.

Tiền Cán, hấn cứ nắm mãi tay tôi: Bác nhớ vào thăm nhà em một chuyến, cao lương mỹ vị chả có, nhưng gà vườn, rau vườn, mắm trong vại, rượu nấu lấy, em với bác lại uống rượu... đọc thơ...

Khờ khờ khờ...

V.C.H

Lan man trước cổng trường

□ TUỆ NGUYỄN

Với hầu hết những người làm cha, làm mẹ, việc đưa đón con đi học hàng ngày không chỉ là nghĩa vụ, trách nhiệm mà còn là niềm vui, niềm hạnh phúc. Chỉ dăm ba phút dừng xe trước cổng trường trong mỗi đầu giờ học, cầm cho con chiếc mũ bảo hiểm, nhắc con chỉnh lại trang phục, dặn con tập trung học bài hay khoảng thời gian đợi con lúc tan trường, khi mười phút, cũng có khi kéo dài cả tiếng, lâu lâu lại nhấp nhóm, đóng mắt về phía cổng trường... cũng là những phút giây âm áp chuyện vui, chứa đầy chuyện đáng nhớ.



Đón con trước cổng trường. Ảnh: T.N

Đạo quanh các cổng trường ở tất cả các bậc học, trước mỗi giờ đến lớp hay những lúc tan trường, dù sáng sớm, giữa trưa hay chiều muộn, bất kể ngày chang chang nắng hay dầm dề mưa, không khó để bắt gặp hình ảnh ân cần, chu đáo đưa đón con hai buổi đi-về của các bậc làm cha, làm mẹ. Ken đặc ở các cổng trường mầm non và tiểu học, khu vực gần các trường THCS cũng đông đúc không kém và ngay cả đối với lứa tuổi THPT, khi các em đã đủ trưởng thành, đủ tự tin để tự đến trường thì bóng dáng của các vị phụ huynh vẫn hàng ngày hiện hữu.

Chị Nguyễn Thị Thoan (tổ 5, phường Thắng Lợi, TP. Pleiku)- người có gần 8 năm chuyên đưa đón cô con gái thứ 2 đi học, hết ở Trường Tiểu học Cù Chính Lan sang Trường THCS Nguyễn Huệ (TP. Pleiku) tỏ ra hơi ngạc nhiên khi thấy tôi lân la hỏi chuyện. Chị cười: “Nhà xa, chồng bận công tác nên tôi nhận phần đưa đón con đi học. Việc này cũng là bình thường trong mỗi một gia đình. Những lúc chờ con đi học, tôi vẫn thường tranh thủ dặn dò, nhắc nhở thêm cho con về ý thức, thái độ học trên lớp. Những khi đón con về, hai mẹ con lại tranh thủ chuyện trò về nội dung các bài học vừa diễn

ra trong ngày... Có lẽ chính vì điều này mà tôi được con gái coi như là một người bạn thân, tin cậy và sẻ chia mọi chuyện”.

Chia sẻ của chị Thoan cũng là tâm tư của hầu hết những phụ huynh tôi đã từng gặp gỡ; nhưng không phải là không có chuyện ngoại lệ. Anh Nguyễn Mạnh Hùng (tổ 3, phường Ia Kring, TP. Pleiku) kể cùng tôi một chuyện anh cho là “nhớ đời” khi anh đi đón con trẻ 10 phút, chàng trai lớp 7 nghịch ngợm xả rác trước cổng trường nên bị phạt đứng trong phòng họp hội đồng làm anh chạy vòng quanh hết thấy các “điểm đến” học sinh hay lui tới ở quanh trường mà vẫn

không thấy con; tìm chán đến khi quay lại trường thì đã thấy con ngồi chờ với lời trách ngược: “Sao ba đón con muộn thế”.

Còn chị Thủy (tổ 8, cũng phường Ia Kring), trong lúc ngồi chờ đón con trước cổng Trường THCS Nguyễn Du thì lại kể cho tôi nghe chuyện dáo dác tìm con của bốn người mẹ cách đây hơn hai năm trước. “Được nghỉ học sớm một tiết (khoảng 9 giờ) nên bọn trẻ rủ nhau vào nhà bạn chơi, ham chơi quên cả về. Khi cổng Trường Tiểu học Nguyễn Trãi không còn bóng dáng một học sinh nào, chỉ còn lại 4 bà mẹ nháo nhác nhìn nhau thì chúng tôi thực sự lo lắng,

càng lo hơn khi hỏi cô chủ nhiệm, cô giáo nói các con đã tan học cách đây hơn một tiếng đồng hồ. Chúng tôi, hết gọi điện về nhà thì chia nhau đi tìm, tới tất cả các quán ăn vặt, các nhà sách quanh khu vực trường cũng không thấy. Không biết làm thế nào, chúng tôi lại quay về cổng trường ngồi, cùng trấn an rằng chắc 4 đứa chúng đi chơi với nhau ở đâu đó mà các mẹ chưa tìm thấy, thống nhất cùng chờ đến khoảng hơn 12 giờ, nếu không thấy các con thì sẽ báo Công an. Đến khoảng gần 12 giờ trưa thì thấy các con từ nhà bạn-ngôi nhà cách cổng trường có vài chục mét đi ra, mồ hôi mồ kê nhễ nhại. Tôi bức quá vừa lòi tay con xềnh xệch vừa đánh cho vài cái, mặc cho con khóc lóc xin lỗi. Sau việc này, 4 bà mẹ chúng tôi trở nên thân thiết, lâu lâu lại điện thoại hay hẹn hò cà phê chia sẻ vui buồn trong cuộc sống, đặc biệt là chuyện nuôi dạy con cái; khi bận thì nhờ nhau đón con giùm...”.

Cũng là một người mẹ có “thâm niên” đưa đón con đi học, hết sáng đến chiều, hết con lớn rồi con nhỏ, tôi hiểu hơn ai hết tâm trạng của những bậc phụ huynh trong những phút giây chờ đón con mình. Không phải ai cũng rảnh rang, chuyên một việc đón con như chị Thoan, và cũng không ít phụ huynh gặp những sự cố ngoài ý muốn như anh Hùng, chị Thủy; nhưng hết thầy, ấy là tấm lòng vì con cái. Cũng bởi, việc chăm lo đón đưa con hàng ngày cũng là một cách thể hiện cụ thể nhất, chân thành nhất tình yêu thương mà mỗi chúng ta dành cho các con...

T.N

Giữ xe miễn phí khi đi xe buýt

Ngày 1-10, ông Lê Hải Phong-Giám đốc Trung tâm Quản lý điều hành vận tải hành khách công cộng TP. Hồ Chí Minh cho biết, nhằm phục vụ hành khách đi xe buýt tại một số điểm đầu mối trung chuyển (bến chờ) xe buýt hành khách sẽ được giữ xe miễn phí.

Từ ngày 1-10, Trung tâm đưa vào hoạt động thí điểm giữ xe hai bánh miễn phí cho hành khách đi xe buýt tại ga hành khách xe buýt Sài Gòn (khu B Công viên 23-9) và ga xe buýt quận 8 (số 397 quốc lộ 50, phường 5, quận 8). Hai bến này, phục vụ hành khách là học sinh-sinh viên đi xe buýt thời gian từ 4 giờ 30 phút đến 22 giờ mỗi ngày. Khi vào bãi giữ xe hành khách phải xuất trình thẻ học sinh-sinh viên và lấy xe phải nộp 2 vé xe buýt dành cho học sinh-sinh viên.

Trường hợp không có vé đi xe buýt và gửi xe quá thời gian quy định phải trả phí giữ xe theo quy định. Nếu mất thẻ giữ xe, hành khách phải xuất trình giấy chứng minh nhân dân hoặc giấy tờ liên quan và viết cam kết mới được nhận lại xe.

(theo SGGP)

Gia đình hiếu học

□ HOÀNG CƯ

Cả 5 người con đều ngoan hiền, học giỏi, tốt nghiệp đại học hệ chính quy loại khá trở lên và đã có việc làm ổn định ở trong và ngoài nước. Bố mẹ của 5 người con đó chính là vợ chồng ông bà Trịnh Tấn Thời-Dương Thị Thu Tâm (Yến), hiện ở tổ dân phố 8, phường Hội Thương, TP. Pleiku. Gia đình này luôn sinh sống hòa thuận, sẵn lòng giúp đỡ mọi người mỗi khi gặp khó khăn. Tận thấy những điều đó, ai ai cũng tấm tắc khen ngợi gia đình này nên nếp, hiếu học.

Với ý muốn được giáo dục và đào tạo thật sự cơ bản theo triết lý “Thụ nhân”, năm 1973, chàng thanh niên Trịnh Tấn Thời (SN 1952) rất hoan hỉ tạm biệt quê hương Duy Xuyên (Quảng Nam), đi lên nhập học Trường Đại học Thần học-Viện Đại học Đà Lạt. Cùng thời gian này, nữ sinh Dương Thị Thu Tâm (người Đà Lạt) cũng rất vui mừng vào nhập học Trường Trung học Bùi Thị Xuân (Lâm Đồng). Thời đó, Viện Đại học Đà Lạt và Trường Trung học Bùi Thị Xuân (cách nhau khoảng 500 mét) kết nghĩa anh em, thường xuyên tổ chức cho sinh viên, học sinh đi dã ngoại, hướng đạo vào mùa Thu-khi hoa Mimosa đua nở vàng rực khắp núi đồi Mộng Mơ (trên Thung lũng Tình Yêu,

nay thuộc phường 8, TP. Đà Lạt). Nhờ vậy, Tấn Thời-Thu Tâm đã không hên mà gặp, rồi yêu nhau từ lúc nào không hay. Đầu tháng 4-1975, TP. Đà Lạt được giải phóng, các trường lớp tạm đóng cửa, mỗi người một ngả, nhưng mối tình của Tấn Thời-Thu Tâm vẫn phát triển và nên duyên vợ chồng.

Năm 1976, vợ chồng ông bà Tấn Thời-Thu Tâm đi sang Pleiku sinh sống bằng việc buôn bán và làm nương rẫy. Ngoài công việc gia đình, đôi vợ chồng này còn rất tận tâm chăm lo việc nhơn sinh đạo pháp, độ sanh độ tử, góp phần giúp đỡ các tín hữu trong Họ đạo Thánh thất Trung hội Gia Lai (số 93, đường Nguyễn Viết Xuân, phường Hội Phú, TP. Pleiku) trưởng dưỡng đạo tâm theo đạo quy và sống, làm việc theo Hiến pháp, pháp luật. Nhờ vậy mà “Đạo-Đời tương đắc”. Tại TP. Pleiku, Tấn Thời-Thu Tâm đã sinh thành và dưỡng dục 5 người con: Trịnh Thị Quỳnh Châu, Trịnh Thị Quỳnh Loan, Trịnh Đức Bảo, Trịnh Thị Quỳnh Minh và Trịnh Thị Quỳnh Nhi. Quỳnh Châu là giảng viên đại học, đang tu nghiệp tại Vương quốc Anh. Đức Bảo



Gia đình ông Trịnh Tấn Thời.

Ảnh: H.C

là chuyên gia kinh tế, đang làm việc tại Hoa Kỳ (Mỹ). Quỳnh Minh và Quỳnh Nhi hiện công tác tại Cảng Hàng không Quốc tế Tân Sơn Nhất, TP. Hồ Chí Minh. Quỳnh Loan là giáo viên Trường Quốc tế Châu Á Thái Bình Dương Gia Lai, TP. Pleiku.

Trong căn nhà bình dị của gia đình treo rất nhiều hình ảnh trao nhận thưởng và bằng khen tiếng nước ngoài. Ông Trịnh Tấn Thời bộc bạch: Thời chiến tranh, vợ chồng tôi không may mắn nên sự học dở dang, chưa trọn. Thời nay được sinh sống trong hòa bình, các con của vợ chồng tôi cố gắng học tập, làm việc, góp phần cho “Nước vinh, Đạo sáng”.

H.C

Vẫn vượt trạm giữa đêm khuya

□ **LÊ ANH**

Có mặt tại Trạm cân trọng tải xe lưu động số 55 trên tuyến quốc lộ 19 (thuộc phường Ngô Mây, thị xã An Khê) vào đêm 30-9, P.V Báo *Gia Lai* đã ghi nhận hoạt động thực tế của trạm cân, cùng “chiêu trò” đối phó của các tài xế xe quá tải khi qua trạm.

XIN KHÔNG ĐƯỢC THÌ... BỎ CHẠY

Quốc lộ 19 về đêm, những chuyến xe tải, rơ moóc chở gỗ, nông sản, bạch đàn... lưu thông về tỉnh Bình Định ngày càng nhiều hơn. Khi gần đến Trạm cân số 55, những xe chở hàng quá tải được các tài xế tấp vào lề đường và các cây xăng gần đó rồi cho người lên gần trạm cân để thám thính tình hình. Lúc 22 giờ mới chỉ có 3 chiếc thì đến gần 24 giờ đã có 7 xe tập trung tại hai cây xăng gần đó, cách không xa là 4 xe tải khác đậu ở hai bên lề đường.

Sau khi quan sát, nhận thấy lực lượng chức năng tại trạm cân kiên quyết đưa các xe khác vào cân trọng tải, các tài xế xe chở quá tải đang đậu đó gần đó lên đặt vấn đề xin qua trạm. Trước sự kiên quyết của lực lượng chức năng, các tài xế đành quay trở về xe chờ đợi. Biết không thể qua được trạm cân, vào khoảng 1 giờ ngày 1-10, lợi dụng khi lực lượng

Sau hơn 5 tháng Trạm cân số 55 đi vào hoạt động, tình trạng xe chở quá tải lưu thông trên tuyến quốc lộ 19 qua địa phận tỉnh Gia Lai đã giảm hẳn. Tuy nhiên, qua ghi nhận thực tế tại đây, vẫn còn nhiều trường hợp tài xế và chủ xe thiếu ý thức chấp hành, thậm chí có những hành vi chống đối...

chức năng đang tiến hành cân trọng tải các xe chở gỗ từ Kon Tum đi Bình Định, tài xế của 3 xe tải BKS 81L-2151, 81C-025.52 và BKS 77L (chưa xác định) đã liều lĩnh cho xe tăng tốc vượt trạm. Dù lực lượng chức năng đã ra tín hiệu dừng xe, nhưng tài xế các xe này vẫn không chấp hành, buộc lực lượng chức năng phải dùng xe ô tô chuyên dụng chặn đầu xe bắt quay vào trạm cân. Tuy nhiên, xe ô tô BKS 81L-2151 và 77L... vẫn lách qua chạy thoát, còn tài xế xe BKS 81C-025.52 thì lùi xe về đậu tại cây xăng, nhất quyết không vào trạm cân trọng tải.



Ô tô BKS 81C-025.52 bị chặn lại khi cố tình vượt trạm cân. Ảnh: L.A

Ông Nguyễn Hữu Cường-cán bộ Thanh tra Giao thông, Sở Giao thông-Vận tải (ca trưởng ca trực đêm 30-9) cho biết: “Sau một thời gian triển khai trạm cân trọng tải, chúng tôi đã kiên quyết xử lý những xe vi phạm nên tình trạng xe chở quá trọng tải đã giảm hẳn. Tuy nhiên, vẫn còn có một số tài xế và chủ xe không chấp hành và có những hành vi chống đối như trên. Với những xe này, qua hệ thống camera được lắp đặt tại trạm cân, chúng tôi sẽ ghi lại biển kiểm soát để đề xuất xử lý nghiêm...”.

Đến 5 giờ sáng, biết không

thể vượt trạm nên tài xế các xe chở hàng quá tải đã tự gọi xe hạ trọng tải để tiếp tục lưu thông.

CÒN NHIỀU KHÓ KHĂN TRONG KIỂM TRA TRỌNG TẢI XE

Qua ghi nhận thực tế của chúng tôi, hiện nay Trạm cân số 55 chủ yếu kiểm tra trọng tải ở một chiều theo hướng Gia Lai-Bình Định, việc kiểm tra chiều ngược lại gặp nhiều khó khăn. Dù tại tỉnh Bình Định cũng đặt trạm cân trọng tải, nhưng vẫn còn nhiều xe chở vật liệu xây dựng đi theo các đường dân sinh để

thoát trạm.

Tại khu vực Trạm cân số 55, dù đã được xây dựng mới, nhưng hạ tầng giao thông trên tuyến còn nhiều hạn chế, mặt đường hẹp, nên các xe tải, nhất là xe container, rơ moóc khó quay đầu để vào trạm kiểm tra trọng tải. Ông Nguyễn Hữu Cường cho biết thêm: “Với những loại xe như vậy, khi quay đầu mất nhiều thời gian, trong khi lượng xe lưu thông trên quốc lộ 19 lớn, nếu xảy ra sự cố dễ gây ùn tắc giao thông...”. Chính vì vậy, đã nhiều lần, lấy lý do không có nơi quay đầu xe, lợi dụng lúc phương tiện kiểm tra đông, các tài xế đã cho xe vượt trạm, nhất là vào ban đêm.

Được biết, ngoài trạm cân lưu động, lực lượng làm nhiệm vụ ở đây cũng trang bị cân xách tay, nhưng việc kiểm tra chỉ có thể áp dụng được vào những thời điểm ít phương tiện lưu thông và vào ban ngày còn về đêm không thể triển khai thực hiện được. Bên cạnh đó, quy trình kiểm tra trọng tải xe mất từ 3 phút/xe đến 5 phút/xe, nên khi vào vụ mía, mì... các xe tải thường chở hàng đi theo tốp, nếu kiểm tra triệt để cả hai chiều sẽ rất khó, khi mỗi ca trực chỉ có 7 người (Thanh tra 3 người làm nhiệm vụ cân trọng tải, Cảnh sát Giao thông 3 người, Cảnh sát Cơ động 1 người).

L.A

Thống nhất cách tính tải trọng khi xử phạt xe quá tải

Việc xử phạt xe quá tải đang gây bức xúc cho các doanh nghiệp vận tải không phải vì chủ trương kiểm tra mà vì cơ quan chức năng tiến hành xử phạt dựa trên các căn cứ khác nhau khi tính tải trọng xe.

Để giải quyết nỗi bức xúc này, Bộ Giao thông-Vận tải (GTVT) thống nhất áp dụng cách xác định tải trọng xe trên địa bàn cả nước theo quy định của các Thông tư 07/2010/TT-BGTVT và Thông tư 03/2011/TT-BGTVT đã ban hành, đồng thời yêu cầu Cục Đăng kiểm rà soát lại toàn bộ giấy đăng kiểm xe ô tô theo hướng cho phép tải trọng lưu hành ở mức tối đa như các thông tư trên.

Để xác định xem một chiếc xe đang lưu thông có chở quá tải hay không, một số trạm cân sẽ lấy tải trọng thực tế của xe, thể hiện trên bàn cân điện tử, so với tải trọng được phép ghi trong giấy chứng nhận đăng kiểm; nếu tải trọng thực tế lớn hơn tải trọng được phép thì chiếc xe đó sẽ bị phạt lỗi chở quá tải.

THANH SOẠN
(theo *TBKTSG Online*)



TP. Hồ Chí Minh phân luồng giao thông để chặn xe quá tải

Trước tình trạng một số tuyến đường tại TP. Hồ Chí Minh có tình trạng xe đồ dọc đường để né trạm cân, Sở Giao thông-Vận tải TP. Hồ Chí Minh đã phối hợp với Phòng Cảnh sát Giao thông Đường bộ-Đường sắt Công an TP. Hồ Chí Minh phân lại luồng giao thông, không cho xe tải từ 3,5 tấn trở lên lưu thông vào làn đường trong cùng để dừng đỗ. Đồng thời, gắn biển báo cấm dừng, đỗ trên các tuyến đường.

Phòng Cảnh sát Giao thông Đường bộ-Đường sắt Công an TP. Hồ Chí Minh bố trí thêm các tổ công tác tuần tra trên đường, khi phát hiện các xe nghi vấn quá tải sẽ hướng dẫn đưa vào trạm cân. Các tổ xử lý bằng hình ảnh cũng được

tăng cường để ngăn việc lái xe dừng xe bên đường né trạm cân.

Ngoài ra, lực lượng Cảnh sát Cơ động, Công an địa phương cũng được huy động để hỗ trợ giải quyết các trường hợp chống người thi hành công vụ tại các điểm kiểm tra.

Theo số liệu thống kê của Thanh tra Sở Giao thông-Vận tải TP. Hồ Chí Minh sau hơn 20 ngày tiến hành đồng loạt kiểm tra tải trọng xe đã lập biên bản 987 xe chở hàng quá tải với số tiền phạt hơn 3,6 tỷ đồng.

Hiện tại, các đơn vị đã bố trí 6 điểm kiểm tra xe quá tải tại tất cả các cửa ngõ ra vào thành phố.

Mức phạt chủ xe chở hàng quá tải tăng 4 lần

Chủ phương tiện chở hàng quá tải trên 100% sẽ bị phạt từ 32 triệu đồng đến 36 triệu đồng, mức phạt này tăng cao gấp 4 lần mức phạt hiện tại.

Bộ Giao thông-Vận tải vừa trình Chính phủ dự thảo Nghị định 171 sửa đổi với nhiều mức phạt tăng cho hành vi xe chở quá tải.

Cụ thể, quy định mới sẽ tăng trách nhiệm của chủ phương tiện chứ không chỉ người điều khiển xe. Khi xe chở quá tải 40-60% thì chủ xe (cá nhân) sẽ bị phạt 12-14 triệu đồng; tổ chức, doanh nghiệp sẽ bị phạt 24-28 triệu đồng. Mức phạt tăng tương ứng lên tới 32-36 triệu đồng với chủ xe khi chở quá tải trọng trên 100%. Hiện tại, mức phạt cao nhất với cá nhân là 4 triệu đồng và tổ chức là 8 triệu đồng cho hành vi này.

Với phương tiện cơ giới nếu chở quá tải trọng thì sẽ bị tước giấy chứng nhận kiểm định an toàn kỹ thuật, tem kiểm định trong 12 tháng và buộc phải điều chỉnh thùng hàng theo quy định.

PHẠM NGỌC

Bạn đọc viết:

Ném tiền tỷ cho... cỏ mọc

□ NGỌC TẤN-VĂN NHUNG

Để khuyến khích đầu tư vào vùng kinh tế cửa khẩu Đức Cơ, UBND tỉnh Gia Lai đã quyết định quy hoạch Khu Công nghiệp Cửa khẩu Quốc tế Lệ Thanh (còn gọi là Khu A). Nhiệm vụ của Ban Quản lý dự án Đầu tư và Xây dựng Khu Kinh tế Cửa khẩu Lệ Thanh (nay đã giải thể) là thay mặt UBND tỉnh lựa chọn đơn vị thiết kế, nhà thầu thi công... Song từ một chủ trương, hiệu quả đến đâu chưa thấy, chỉ với một con đường thi công dở dang, hơn 28 tỷ đồng đã được ném cho... cỏ mọc!

DỰ ÁN... TRÊN TRỜI!

Từ quốc lộ 19 cách Cửa khẩu Quốc tế Lệ Thanh chừng 1 km, người ta dễ dàng nhận thấy một “con đê” cao hơn mặt đường quốc lộ đến 7-8 mét. Đầu “đê”, một đoạn chừng 200 mét đã được thảm nhựa nhưng hai bên lề cỏ rác um tùm. Đi sâu vào bên trong là cả một công trình nham nhở, đoạn còn những đồng đất đá lù lù, đoạn bị nước mưa rửa thành những chiếc rãnh ngoằn ngoèo, cắt khúc dọc ngang... “Tầm nhìn” của đơn vị khảo sát thiết kế đã tạo cho con đê này ngăn với quốc lộ 19 thành một cái ao lớn “giúp” người dân tranh thủ nuôi cá (theo quy hoạch là để xây trường học và cơ quan đại diện tại khu trung tâm Khu Kinh tế Cửa khẩu)... Men theo “con đê” đi tiếp một đoạn chừng 1 km, hai bên đã làm vĩa hè bê tông, nền đường đã được đổ đá dăm nhưng tất cả đều lút trong cỏ dại. Đoạn cuối, vẫn lại những quãng cắt khúc san ủi nham nhở, ống cống đoạn xiêu vẹo, gổn ngang; đoạn đất vùi kín, nước tràn lênh láng...

Anh Nguyễn Đức-một người tự giới thiệu làm công cho Công ty TNHH một thành viên Thu Man bày tỏ: Nếu công trình hạ tầng giao thông này có hoàn chỉnh đi chẳng nữa thì cả một vùng toàn đồi dốc điệp trùng, hẻm khe sâu hoắm, dễ lấp đầy, tạo được mặt bằng gần 180 ha như thiết kế, để phải tốn cả trăm tỷ đồng... Quả thật nếu là “người trần mắt thịt” thì thật khó mà hiểu nổi ý tưởng của các “nhà” khảo sát thiết kế... Có lẽ nhận ra điều này, ngày 27-8-2014 Sở Kế hoạch và Đầu tư Gia Lai đã có tờ trình gửi UBND tỉnh Gia Lai đề nghị

“Chuyển mục đích sử dụng khu công nghiệp”. Ngày 5-9-2014, UBND tỉnh Gia Lai chính thức có Công văn số 3325/UBND-CNXD “Không tiếp tục đầu tư xây dựng Khu Công nghiệp tại Khu Kinh tế Cửa khẩu Quốc tế Lệ Thanh, chỉ tập trung đầu tư xây dựng khu trung tâm” vì không thể phát huy hiệu quả đầu tư...

KHÔNG AI CHỊU TRÁCH NHIỆM?

Tìm hiểu ngọn nguồn, chúng tôi được biết: Để xây dựng Khu Công nghiệp-Khu Kinh tế Cửa khẩu Quốc tế Lệ Thanh theo quy hoạch chi tiết đã được phê duyệt, tháng 8-2011, UBND tỉnh có chủ trương giao cho Ban Quản lý (BQL) Khu Kinh tế tỉnh phê duyệt chỉ định thầu và BQL dự án Đầu tư và Xây dựng Khu Kinh tế Cửa khẩu Lệ Thanh ký hợp đồng với Công ty TNHH Tư vấn Thiết kế Hồng Hải (ngày 15-8-2011) tiến hành khảo sát, lập thiết kế kỹ thuật, thiết kế bản vẽ thi công xây dựng công trình đường giao

thông khu A với số tiền 469,242 triệu đồng. Sau khi Công ty TNHH Tư vấn Thiết kế Hồng Hải lập hồ sơ và được các ban ngành có liên quan thẩm định, dự án đầu tư xây dựng công trình đường giao thông khu A chính thức được Chủ tịch UBND tỉnh phê duyệt với tổng mức vốn 33.643,56 triệu đồng. Tuy nhiên, trước khi tổ chức đấu thầu, ngày 12-3-2012, Sở Kế hoạch và Đầu tư có Tờ trình số 58 đề nghị điều chỉnh mức vốn đầu tư lên hơn 47 tỷ đồng do phát sinh một số chi phí theo thời giá... Ngày 15-3-2012, Chủ tịch UBND ra Quyết định số 276 phê duyệt điều chỉnh tổng mức đầu tư công trình này lên 47.099,15 triệu đồng. Trên cơ sở quyết định này, BQL Khu Kinh tế tỉnh tổ chức đấu thầu và ngày 4-7-2012 phê duyệt các đơn vị trúng thầu gồm: Công ty cổ phần Đồng Hưng Gia Lai, Công ty cổ phần Hoàng Đức Sang, Công ty TNHH một thành viên Hùng Cường. Hiện các công ty đã tạm ứng đủ tiền. Theo báo cáo của BQL Khu Kinh tế tỉnh, kinh phí đã thực hiện cho đường giao thông khu A là 28.339, 879 triệu đồng.

Với một tỉnh còn nghèo như Gia Lai, việc “ném” trên 28 tỷ đồng “cho cỏ mọc” rõ ràng là một sự lãng phí không thể chấp nhận.

N.T-V.N



Một đoạn công trình đã làm vĩa hè để cỏ mọc.

Ảnh: V.N

Ý kiến:

Bất an ở một nút giao thông

Nút giao thông ngã ba Hoa Lư (TP. Pleiku) giờ mà chỉ li đếm thì nó đến thành ngã... 8 rồi, và kéo dài từ đầu đường Phạm Văn Đồng đến Nguyễn Tất Thành. Nơi đây giờ là một “ma trận” với người tham gia giao thông, mà cái chết của anh Trần Quý Kháng, công tác ở Trung tâm Văn hóa-Điện ảnh và Du lịch thuộc Sở Văn hóa-Thể thao và Du lịch, người đã cầm sổ hưu nhưng chưa kịp nghỉ, ngay trên đường Nguyễn Tất Thành cách đây hơn tháng là một minh chứng. Nó có hẻm nhỏ, có đường đôi, có đường nội đô, có đường Hồ Chí Minh, có người đi bộ, xe máy, xe con, xe tải và xe khách đường dài xuyên Việt tham gia lưu thông... mà hoàn toàn không có tín hiệu đèn, hay chính xác chỉ có cột đèn vàng cảnh báo ở phía đường Lê Lợi và đèn xanh đỏ phía đầu đường Phạm Văn Đồng, chừa một khoảng trống mệnh mông ở phía Nam nút giao này.

Đã thế, từ khi đường Trần Hưng Đạo bị cấm lưu thông thì con đường Lê Lợi trở nên quá tải vì toàn bộ hoạt động giao thông của đường Trần Hưng Đạo dồn thêm về đây, nhiều lần tắc đường cục bộ. Cũng thế, con đường Cách Mạng Tháng Tám cũng trở nên quá nhỏ so với lượng người lưu thông hàng ngày mà lại bị dải phân cách ngăn đường, trong khi nó chứa 2 nơi có đông người tụ họp là Siêu thị Co.op Mart và chợ Hoa Lư.

Có vẻ như ngay các nhà quản lý đô thị cũng khó xử lý khi bấy giờ tìm cách phân luồng giao thông ở đây. Tuy thế, cũng không thể thả nổi như hiện nay, bởi nó luôn tiềm ẩn rất nhiều nguy cơ tai nạn giao thông khiến ai qua đây cũng nơm nớp sợ...

TRẦN THỊ LỰA



Sức khỏe-Đời sống:

Xử trí khi say nắng, say nóng và say tàu xe

Biểu hiện của say nắng, say nóng, say tàu xe có thể từ nhẹ như: mệt mỏi, hoa mắt chóng mặt, nhức đầu, buồn nôn, nôn ói... đến nặng, thậm chí rất nặng là ngất, hôn mê, trụy tim mạch, tử vong.

Đối với say nắng, say nóng, trong trường hợp nhẹ, bệnh nhân vẫn tỉnh táo, cần cho nằm nghỉ ngơi đến khi khỏe hẳn. Đối với trường hợp nặng, bạn cần nhanh chóng chuyển nạn nhân vào chỗ râm mát, thoáng gió, cởi bỏ và nới rộng quần áo, quạt mát, cho uống một ít nước muối nhạt hoặc nước lạnh, dùng khăn thấm ướt nước mát lau hõm nách, bẹn, cổ... Nếu nạn nhân bị nặng không uống được nước hoặc nôn, sốt, khó thở... phải nhanh chóng chuyển nạn nhân đến cơ sở y tế gần nhất để cấp cứu kịp thời.

Với say tàu xe, những người bình thường, sự khó chịu sẽ chấm dứt khi xong chuyến đi. Tuy nhiên, đối với những người bị bệnh tim mạch hoặc tiêu hóa, các triệu chứng có thể trầm trọng hơn hoặc thậm chí kéo dài sau chuyến đi. Có thể dùng một số biện pháp dân gian để chữa say tàu xe như: ngửi chanh, cam, quýt, gừng, bánh mì..., bạn có thể ngửi, nhấm nháp, ngậm khi buồn nôn. Theo kinh nghiệm dân gian thì lấy 1/2 củ khoai lang gọt bỏ vỏ, rửa thật sạch, cắt miếng nhỏ, nhai nát để nuốt nước cũng có thể phòng-chống được say tàu xe.

Theo Đông y thì trước khi khởi hành khoảng 30 phút nên dùng một khúc gừng tươi bằng cỡ ngón tay cái, gọt bỏ vỏ, rửa sạch, giã nát hoặc nhai nát rồi uống với một cốc nước ấm. Trong suốt hành trình, thỉnh thoảng nên ngậm trong miệng một lát gừng cũng có tác dụng giúp phòng chống say tàu xe.

LINH ĐÀN (tổng hợp)



Nhịp cầu bạn đọc

* Báo Gia Lai vừa nhận được đơn kêu cứu của bà **Hoàng Thị Loan (sinh năm 1968) trú tại tổ 12, phường Hoa Lư, TP. Pleiku**. Nội dung như sau: Vào đêm 13-9-2013, con của bà là Nguyễn Như Khang (sinh năm 1993) điều khiển xe máy BKS 81T4-5597 va chạm với người thanh niên điều khiển xe máy khác tại đoạn đường trước nhà số 226 Hùng Vương (phường Hội Thương, TP. Pleiku), hậu quả con bà bị chấn thương sọ não còn người thanh niên kia chỉ bị xây xát nhẹ.

Từ đó đến nay, sau nhiều lần chạy chữa khắp các bệnh viện trong và ngoài tỉnh nhưng con trai bà vẫn nằm liệt giường. Điều đáng nói là sau hơn một năm xảy ra tai nạn, gia đình bà vẫn chưa nhận được một thông báo nào từ phía cơ quan Công an về hướng xử

lý vụ việc mà chỉ thấy người nhà của bên va chạm với con trai mình đến yêu cầu làm giấy bãi nại?

Quá bức xúc, tháng 6-2014 bà đã đến trình bày tại Văn phòng tiếp dân của UBND tỉnh, người có trách nhiệm ở đây đã nói sẽ làm văn bản đề nghị Công an TP. Pleiku trả lời công dân. Ngày 13-6-2014, Viện Kiểm sát Nhân dân TP. Pleiku có giấy báo tin số 339/VKS-KT cho gia đình bà thể hiện vụ việc đang được Đội Cảnh sát Điều tra Công an TP. Pleiku thụ lý giải quyết. Thế nhưng mãi đến nay vẫn không thấy động thái gì?

Bà khẩn thiết mong các cơ quan liên quan quan tâm xem xét, giải quyết vụ việc một cách rõ ràng, minh bạch!

PHÒNG BẠN ĐỌC



Europol triệt phá đường dây tội phạm mạng chuyên đánh cắp thông tin ATM

Cơ quan Cảnh sát châu Âu (Europol) đã triệt phá được đường dây tội phạm chuyên đánh cắp thông tin ATM cũng như xâm nhập mạng lưới bảo mật của các ngân hàng. Sau đó, những tội phạm này dùng các máy in 3D để in những thẻ giả. Nhóm tội phạm này gồm 31 tên, là người Bulgaria và Tây Ban Nha.

Cảnh sát Bulgaria và Tây Ban Nha đã phối hợp để đột kích 40 căn nhà ở hai nước trên trong chiến dịch có tên là “Operation Imperium”. Tại hiện trường, cảnh sát còn thu giữ được 1.000 tang vật bao gồm các thẻ nhỏ, camera siêu nhỏ, máy tính, ổ cứng, điện thoại cùng nhiều thiết bị khác.

Trung tâm Nghiên cứu quốc tế và Chiến lược (CSIS) đã công bố báo cáo cho rằng tội phạm mạng đang trở thành ngành công nghiệp có tốc độ phát triển nhanh chóng. CSIS ước tính mỗi năm, nền kinh tế thế giới bị tổn hại khoảng 445 tỷ USD vì nạn tội phạm này. Trong đó, hai đối tượng bị thiệt hại nặng nhất là các doanh nghiệp vì bị đánh cắp các quyền sở hữu trí tuệ độc quyền kinh doanh và người dùng các thẻ tín dụng cũng như các loại thẻ điện tử khác.

(the SGGP)

UKRAINE: Ít nhất 10 người chết trong ngày khai trường ở Donetsk

Thành phố lớn nhất phía Đông của Ukraine Donetsk do quân ly khai kiểm soát ngày 1-10 đã có 10 người chết ngay trong ngày đầu của năm học mới tại đây.

Những người chết bao gồm cha mẹ và giáo viên khi đưa con đến trường. Trong số những người chết không có học sinh. Đây là số người chết trong một ngày cao nhất kể từ khi lệnh ngừng bắn mong manh có hiệu lực từ giữa tháng 9.

Trẻ em trong ngày đầu đến trường đã buộc phải trú vào hầm. Các cuộc đụng độ đã nổ ra trong nhiều ngày qua tại một số điểm nóng trong thành phố. Cả quân ly khai và Chính phủ Ukraine đều đổ lỗi cho nhau vì phạm lệnh ngừng bắn cũng như không tuân thủ cam kết thu hồi vũ khí và thiết lập một vùng đệm.

(theo SGGP)

Giám đốc Mật vụ Mỹ từ chức

Bà Julia Pierson-Giám đốc Cơ quan Mật vụ Mỹ, hôm 1-10 từ chức sau khi bị các nghị sĩ chỉ trích gay gắt vì để kẻ lạ đột nhập vào sâu bên trong Nhà Trắng và một loạt sự cố khác đe dọa an toàn của Tổng thống nước này.

Bộ trưởng An ninh Nội địa Mỹ Jeh Johnson thông báo quyết định từ chức của bà Pierson trong một thông cáo. “Tôi chấp thuận đơn từ chức của bà Julia Pierson. Tôi hoan nghênh đóng góp xuất sắc của bà suốt 30 năm phục vụ cho Cơ quan Mật vụ và cho quốc gia”-Fox News dẫn lời ông Johnson cho biết. Quyết định từ chức này có hiệu lực ngay lập tức.

Ông Johnson cho hay ông bổ nhiệm Joseph Clancy, một cựu đặc vụ từng phụ trách Cơ quan Bảo vệ Tổng thống, làm Giám đốc tạm thời. Thư ký báo chí Nhà Trắng Josh Earnest nói Tổng thống Mỹ Barack Obama yêu cầu có lãnh đạo mới cho Cơ quan Mật vụ.

Bà Pierson hôm qua đối mặt với yêu cầu từ chức từ các nghị sĩ của cả hai đảng do những sơ suất của Cơ quan Mật vụ khi xử lý vụ Nhà Trắng bị đột nhập hôm 19-9. Trong cuộc điều trần tại Hạ viện, bà Pierson thừa nhận vụ việc là “không thể chấp nhận được”. Bà Pierson nhận toàn bộ trách nhiệm về sự cố này và cam kết sự cố tương tự sẽ không bao giờ lặp lại.

Ông Johnson cho rằng cần có các chuyên gia độc



Bà Julia Pierson xin từ chức và đã được chấp thuận.

lập xem xét lại sự vụ hôm 19-9. Nhóm chuyên gia sẽ đánh giá và đưa ra các đề xuất vào ngày 15-12 tới. Một cuộc xem xét nội bộ của Bộ An ninh Nội địa sẽ được hoàn thành vào đầu tháng 11.

Trong sự cố nói trên, một người đàn ông vượt qua các nhân viên của Cơ quan Mật vụ Mỹ và chạy vào Phòng Đông, nơi ông Obama thường chủ trì các cuộc đón tiếp và các sự kiện lớn. Một cuộc vật lộn đã xảy ra bên trong Nhà Trắng. Trước đó, Cơ quan Mật vụ Mỹ chỉ thông báo có kẻ trèo rào và chạy vào sân. Giới chức Mỹ sau đó vài ngày phát hiện người này mang theo 800 viên đạn trong xe cùng hai chiếc rìu và một con dao rựa. Ngày 20-9, chưa đầy 24 giờ sau, một người đàn ông khác lại đột nhập Nhà Trắng.

Cơ quan Mật vụ Mỹ còn bị chỉ trích gay gắt khi để một kẻ mang theo vũ khí và có tiền án đi cùng thang máy với ông Obama hôm 16-9, khi Tổng thống tới thăm Trung tâm Kiểm soát và Phòng ngừa dịch bệnh (CDC) ở Atlanta.

HÀ SỰ (theo VNExpress)



AGRIBANK
Mang phồn thịnh đến khách hàng

NGÂN HÀNG NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN VIỆT NAM
CHI NHÁNH TỈNH GIA LAI

TIỀN GỬI TIẾT KIỆM RÚT THĂM TRÚNG THƯỞNG ĐỢT 2/2014

Thời gian thực hiện: Từ ngày 29/9/2014 đến hết ngày 27/12/2014

Tổng trị giá giải thưởng lên đến: 2,8 tỷ đồng

01 giải Đặc biệt

02 giải Nhất

03 giải Nhì

05 giải Ba

10 giải Tư

15.000.000đ

5 triệu
đồng/giải

3 triệu
đồng/giải

1 triệu
đồng/giải

500.000
đồng/giải

Và 55.120 giải thưởng khuyến khích có giá trị khác

Thông tin chi tiết xin Quý khách vui lòng liên hệ tại các chi nhánh và phòng giao dịch Agribank trên địa bàn tỉnh Gia Lai